חמישים שנה של תורה בישיבת איתרי

יו"ל לכבוד כנס הבוגרים לציון יובל שנים
לייסודה של הישיבה

כתיבה: שמואל גרינולד
עיצוב: נעמי קרוסקל

כל הזכויות שמורות

רמת איתרי ע"ר 580026102

רח' משעול זהב מרדכי 1 ירושלים

ת.ד. 10052 טל: 02-6733166

מייל: 6733166@gmail.com

בעזהי"ת ט"ז אייר תשע"ט

הנני לברך את המתכנסים לדבר מצוה, בוגרי ותלמידי הישיבה הק' ישיבת איתרי בירושלים, אשר הוקמה לפני כיובל שנים, וגידלה פארות גם עשו פרי לרבות תלמידי חכמים מפורסמים, ובאחרונה הגדילו לחדש ולהוסיף ספסלי בבית המדרש, להגדיל תורה ולהאדירה.

וכל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקיים, יהי רצון שתזכו להרבות כבוד שמים ולרומם קרן התורה, ויהיו מעשיכם רצויים לפני אדון כל, ותתברכו בכל הברכות האמורות בתורה, כאיש אחד בלב אחד, וברוך אשר יקים את דברי התורה.

בברכת התורה

Yitzhak Zilberstion
Rabbay of 'Ramat-Elhanan'
Bnei-Brak
Rosh Kollel 'Beit-David' Holon

יצחק זילברשטיין
רב שכונת רמת-אלחנן
בני ברק
ראש כולל 'בית-דוד' – חולון

==========

בס"ד ערב קבלת התורה תש"ע

בכבוד הלומדים הלבבות רבי יחיאל אלבנטל בבקשה לרקום מחדש של תורה ומשך אור ישראל אורייתא

המסורה, והראוי בראשם לגדל תורה מהשמים הישנים בהלכות התורה. ובמשך בחמשים

שנה הרעיונה הישרה עדרים עדרים של תלמידי חכמים מופלגים ואנשי שם

ראשי חסד

רבבות האחרונים חידשה הישרה יחד בקרבם ולומדים בראשם לאחרים

הקטנים כל מדבר שבונה ולומדים בה יגיע עליה ובוים שעדים לכל דורה.

והשב ירוק את רעניה ולומדה שמשובה שיאשיבו להלכות תורה ולהשגה

ולפאר את עולם התורה כן יאמר ה

הכותב וחותם בהוקרה רבה ו

חמישים שנה של תורה

מתוך שבח והודיה לקב"ה שהחיינו והגיענו וקיימנו לזמן הזה, מתכבדים אנו להגיש לקהל בוגרי וידידי ישיבת איתרי, קובץ ייחודי זה, היוצא לאור לקראת כנס הבוגרים לכבוד יובל שנים להקמת הישיבה, בסימן "חמישים שנה של תורה - בישיבת איתרי".

אכן, שנת החמישים לייסודה של ישיבתנו הקדושה, ראויה לכך שבוגרי הישיבה לדורותיה, יציינו אותה מתוך תחושת הכרת הטוב, לבית היוצר שתרם לגידולם הרוחני, והעניק להם את היסודות הנאמנים לבניינם התורני. הנהלת הישיבה הקדושה החליטה לקיים את האמור: "וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה", ולכנס אליה את בני הישיבה מכל אתר ואתר.

כאן הבן שואל: מה החשיבות של כנס בוגרים, האם יש לכך בכלל חשיבות? וכי בגלל שבעבר ישבו תלמידים צעירים זה לצד זה על אותם ספסלים סביב אותם רבנים לכן זו סיבה לכינוס משותף? אלא מאי, להבדיל, גם אצל הגויים באוניברסיטה עושים כינוס לבוגרים. אצלם זו סיבה למסיבה, והדבר פשוט שאין זה מדרכנו כלל ועיקר. אם-כן, למה בכלל עושים כנס?

התשובה היא ברורה: חיבור למקום גידולים שגדלנו בו לא מסתיים ביום בו עזבנו את הישיבה והקמנו את ביתנו. החיבור ממשיך עד עצם היום הזה!

אמרו חז"ל "בור ששתית ממנו מים אל תשליך בו אבן", וביאור הדברים מצד הכרת הטוב. אבל לשון חז"ל "בור ששתית" בלשון עבר, ואילו אנו עוסקים לא בבור ששתינו בו, אלא בבור שאת מימיו אנו ממשיכים לשתות ומפירותיו אנו ממשיכים ליהנות כל עוד נשמה באפינו.

וכל זאת למה?

הבניין הרוחני של האדם נבנה בשלבים, אריח על גבי אריח. אדם חי הוא אדם שממשיך להתקדם. אין כל ספק כי השורשים של האדם הם המעניקים לו כוחות להמשיך לצמוח ולהתקדם. השורשים שלנו בעולמה של תורה בקעו ואף העמיקו בישיבת איתרי.

כאשר אנו נפגשים היום בהיכלה של ישיבת איתרי, אנו לא חוגגים את העבר אלא את ההווה והמתהווה. לשעות אחדות אנו שואבים כוחות רעננים להמשך דרכנו האישית היומיומית. באנו אמנם לבקר בהיכלו כדי לזכור את השבתי בבית ה', אבל לביקור יש משמעות עצומה כי היא מחברת אותנו בכבלים מחודשים אל אותם ימים שישבנו בבית ה' שלנו - בישיבת איתרי.

זאת ועוד: לישיבת איתרי יש ייחודיות שנדמה כי אין לה אח ורע בעולם הישיבות. במשך עשרות שנים, מאז שהקים מורנו ראש הישיבה הגאון רבי מרדכי אליפנט זצ"ל, ורעייתו הצדקנית אֵם הישיבה ע"ה, את הישיבה, הם טיפחו וגידלו ורוממו את כל אלו אשר באו בשעריה. הם והישיבה חד הם. אך משעה שהלכו לעולמם, ואף מעט קודם לכן לעת זקנותם כאשר כבר התקשו לשאת את הישיבה על גבם, באו הבנים שלהם, הלא הם בוגרי הישיבה, ונטלו זאת על שכמם.

במשך עשרות בשנים כולם היו בניו. הרב והרבנית זצ"ל ראו בבני הישיבה את ילדיהם שלהם, כך התייחסו לתלמידים. בימי שמחה ועצב, בימי שגרה וחרום, תמיד עמדו לעזרת הילדים - תלמידי הישיבה.

לאחר פטירתם, בניהם בוגרי הישיבה, הם היורשים שלהם. יורשים שחובתם להמשיך את המפעל הקדוש, ישיבת איתרי המעטירה.

כשבוגרי ישיבת איתרי מתכנסים יחדיו, לא היסטוריה צריכה לעניין אותם, למרות שהיא בהחלט מעניינת. מה שצריך להעסיק את כל בוגרי איתרי, זו החובה והדרך לסייע במילוי התפקיד החשוב שהטילו הרב והרבנית על מי שהם מסרו את נפשם למענם: לקיים את מפעל חייהם, את הישיבה הקדושה.

אכן, ישיבת איתרי, היא ישיבה ללא בעל הבית יחיד. בוגרי הישיבה בחרו מתוכם את נציגיהם, הם בחרו בחברי הנהלה שניאותו לקחת על עצמם, בהתנדבות מלאה, לשאת בעול הקדוש של ניהול וקיום הישיבה. הם הנציגים של הבוגרים, אבל הבוגרים כולם שותפים בקיומה, בפיתוחה ושגשוגה של הישיבה.

בעת שמתכנסים ילדי הרב והרבנית אליפנט, הם גם מתבוננים בתמונות ומעלים זיכרונות, אבל בעיקר מתלכדים יחדיו לשימור המורשת.

תודתנו נתונה לאנשים אשר עזרונו עד הנה, ובזכותם הגענו לערב מיוחד זה ובכלל זאת הוצאת קובץ חשוב זה לאור עולם.

רבים הם הראויים לתודה ולהערכה ואיש בשמו יבורך, אך כמה מהם נעלה על נס, ואלו הם:

חברי ההנהלה המסורים אשר השקיעו לילות כימים בחשיבה ובהיערכות נכונה לקראת המאורע המיוחד. ה"ה: הרב נחום בומבך, הרב משה מלובנצ'יק, הרב יצחק שכטר והרב יוסף שימל.

עובדי הישיבה המסורים, שנתנו בתקופה האחרונה מעל ומעבר כדי שנגיע לערב זה. ה"ה: הר"ר דני אליהו, הר"ר שאול קרוסקל, הר"ר יוסי פרל והר"ר שמואל ויכלדר.

הר"ר שמואל גרינולד, שכיתת רגליו ונפגש עם רבני הישיבה ובוגריה לדורותיהם, כדי שיוכל להוציא באופן בהיר וברור את הסקירה ההיסטורית על הישיבה.

הר"ר אפרים וסרמן שסייע רבות במיון תמונות מעניינות ומיוחדות לאירוע, מתוך מאגר התמונות שאסף יחד עם חבריו בוגרי הישיבה הר"ר אריאל שפי והר"ר דב נתנזון. יישר כוח על עבודתם החשובה.

ואחרון חביב, הר"ר אליהו כודר, שתמיד נמצא במקום הנכון בזמן הנכון.

בצאתנו מן הקודש נישא ברכה לעומדים בראש, רבותינו ראשי הישיבה שליט"א, המשגיח שליט"א, צוות הרמי"ם ויחד עמם תלמידי ואברכי הישיבה. כל העבודה, עבודת הקודש, נועדה לקיים אתכם; חכמי ישראל הם ונשיהם ובניהם ותלמידיהם.

המערכת

חמישים שנה של תורה

סקירה הסטורית

ימים ראשונים

ג זיר עיתון דהוי הנושא את התאריך ו' באלול התשכ"ח מונח על השלחן בחדר לימודו של רבי נתן קמינצקי בביתו שבשכונת 'איתרי' שבירושלים.

תחת הכותרת 'הרב אלפנט והעולים שלו', העלה אז העיתונאי דב גולדשטיין רשמים ממפגש בלתי אמצעי שערך עם קבוצת עולים באותם ימים:

"130 יהודים דתיים שעלו השבוע מארצות הברית שוכנו זמנית במלון 'אוריינט' במזרח ירושלים עד שתיבנה 'קרית איתרי'.

הרב אלפנט מביא ארצה יהודים חרדים, וקבוצה ראשונה כבר ירדה השבוע מן המטוס, כשהעולים חובקים בידיהם ספרי תורה ומגרונותיהם פוצחת שירה עליזה.

בטרם נקפו עשרים וארבע שעות מאז דרכו רגליהם על אדמת ארץ הקודש, ועוד בטרם הספיקו למצות את תחושת ההסתגלות, כבר מצאנום עוסקים במלאכת הקודש - לומדים תורה ושקועים ראשם ורובם בעולמם המיוחד.

קול פלפולם מתפשט בחללו של האולם ומרטיט לבבות.

'מה היה המופתי הירושלמי אומר אילו נודע לו שבן דודו - בעל בעמיו הועיד את בית המלון שלו לטובת קבוצת יהודים לומדי תורה?' שואל הכתב.

מעטים הם התיירים שפקדו את ה'אוריינט' שבמזרח ירושלים מאז שוחררה העיר. אף על פי כן סרב בעל המלון להיעתר להפצרותיו של הרב אלפנט שימכור לו את בית המלון במחיר מלא. טעם לסירובו לא נתן. אמנם יודעי דבר לחשו על אזנו של הרב אלפנט כי הוא חושש שמא יבולע לו. החשש הזה לא הפריע לבעל המלון לשלשל לכיסו המחאה בת חמישה עשר אלף לירות - דמי שכירות לחודש אחד.

הרב אליפנט בשנת תשי"ט

העולים יורדים בדרך לישיבת איתרי

הרב הזדרז לקבוע על דלתותיו מזוזות חדשות, ובמקום העובדים הערבים הוכנסו למטבח עובדים יהודים המבשלים את ארוחותיהם של העולים.

היטב חרה לו לרב אלפנט כשלונו ברכישת בית המלון. כשלונות אינם חביבים עליו, בפרט לאחר שהתרגל בהצלחות מרובות.

הוא הגיע הנה לישראל לפני שתים עשרה שנה, יחד עם רעייתו הרבנית גולדה, ומאז דומה ששטיח אדום נפרש לפניו.

מרגע שנודע לו בדרכיו שלו על שמותיהם וכתובותיהם של בעלי השפעה, התחיל להכביר עליהם בפניות.

הוא עקשן ובעל עור של פיל - אין משיבים לו על עשר פניות - יוסיף ויכתוב עוד עשר פעמים, מפציר מבקש ומתחנן. מונה את מעלותיה של הארץ ושל ירושלים. מרעיף שבחים על אנשיה.

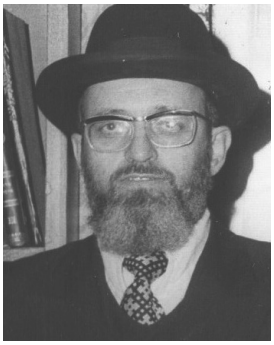

רבי נתן קמינצקי באותם ימים

'כיצד 'נלכד' הרב קמינצקי ברשתו של הרב אלפנט?' נשאל אז הרב קמינצקי על ידי הכתב, והשיב:

'משך שתים עשרה שנים לא הרפה ממני הרב אלפנט, עד שנטלתי את רעייתי ואת ארבעת ילדיי, והבאתי אותם להתיישב בירושלים'.

הוא מן המבוגרים שבין הבאים ארצה, כבן שלושים ושמונה, אברך היה בישיבת תורה ודעת - שאביו משמש בה כראש ישיבה.

"יוברט המפרי" (סגנו של נשיא ארצות הברית ג'ונסון), מספר הכתב, "הוא ידידו האישי של הרב אלפנט, וכל עת שמזדמנים יחד, הופכים בסוגיות של הפוליטיקה העולמית.

הוא לוחש לאזנו מילים של ידידות על ישראל.

'כולנו צריכים להתפלל להצלחתו, הוא ידיד גדול של ישראל', אומר הרב אלפנט.

מליונרים בארצות הברית - יהודים ושאינם יהודים מזרימים לו תרומות למכון ללימוד שהקים בארץ.

יש בו קסם אישי רב בצד תקיפות בלתי רגילה.

כולם הם ידידיו, בארץ ובחו"ל.

הצרכים באמת מרובים. הוא מביא ארצה יהודים המוכנים לוותר על רווחתם, ומסכימים להתגורר בדירות קטנות יותר. צריך איפה להעמיס על השכם את כל דאגותיהם, ולספק את כל צרכיהם.

מעולם לא רפו ידיו של הרב אלפנט. 'קטר' כזה שאינו יודע ליאות מהי. פורץ כל מחסום.

'תורמים', אומר הרב אלפנט, 'הכל מתרומות. גם הסוכנות עוזרת. גם הממשלה. כולם רוצים. יהודים טובים.

אני מביא הנה בוגרי תיכון - שילמדו כאן בישיבה שלי. רק שיהיו שמחים בעבודת הקודש שלנו.

פתחתי כמה מקומות - המשמשים זמנית כפנימיות, אבל אין הקומץ משביע את הארי.

עכשיו אני בונה קריה בירושלים, שם אני משקיע שלושים מליון לירות. יהיו שם דירות ומוסדות. הבעיה שלי היא היכן לשקם אותם עד שזה יקרה.

כאמור, הכל מתרומות - כושי עשיר בארצות הברית נתן לי 900 אלף דולר וביקש לא לפרסם את שמו. קבלתי כבר תרומות גדולות יותר'.

עתה מתקין הרב אלפנט משכנים זמניים ב'בית צפפה' - במבנים שהיו פעם בית חולים לחולי עיניים של הבריטים, ובנתיים? הם כאן במלון 'אוריינט'... עד שהקריה שהוא מתכנן תפתח את שעריה.

'בעוד כשישה חודשים לפי הקצב הכל יהיה מוכן', אומר הרב אלפנט, 'קשה לי עם השיכון שלהם. זו בעיה חמורה'", חותם גולדשטיין את הריאיון.

יוברט האמפרי סגן נשיא ארה"ב ג'ונסון בביקור באיתרי ברוממה

הגאון רבי נתן קמינצקי זצ"ל

הרב נתן קמינצקי

עד כמה התיאור הזה אכן משקף את המציאות של אותם ימים בכלל, ואת דמותו הכל כך מרתקת של הרב אלפנט? אני מתעניין אצל רבי נתן.

הגאון רבי נתן קמינצקי:

"למען הסדר הטוב, אציג את הכרותינו המוקדמת.

אנחנו למדנו יחד ב'מיר' שבארצות-הברית אצל רבי לייב מאלין. קודם לכן למדתי ב'בית מדרש עליון' אצל רבי ראובן גרוזובסקי. הוא היה רבי המובהק.

לפני כן היה רבי ראובן ב'תורה ודעת' - היכן שאבי בא ללמד - המשפחה באה מטורונטו חצי שנה אחרי שאבי קיבל את המשרה - הייתי אז בן חמש עשרה וחצי. בגיל 18 סיימתי את 'תורה ודעת'.

היו אז שהתחילו ללמוד במסלול של 'חולין - יו"ד', ומי שלא חפץ להשתלב במסלול זה של קבלת סמיכה, עבר ללמוד ב'בימ"ד עליון' - שם למדתי עד גיל 22.

בין לבין, בהיותי כבן 21, חלה רבי ראובן והתקשה למסור שיעורים.

בשלב זה של חיי, נכנס לתמונה ידידי רבי מרדכי.

הוא נולד באמריקה למשפחה חרדית מאד, להורים שהיו יוצאי הונגריה, כל כך חזקים היו - אמו הקפידה על כיסוי ראש - דבר לא כל כך מקובל במציאות של אותם ימים. הם התגוררו ב'איסט-סייד' שבניו-יורק.

הרב אריה לייב מאלין (משמאל) משוחח עם אביו של הרב זצ"ל בחתונתו של הרב

תחילה למד ב'נר ישראל' שב'בולטימור'. באחד הימים פקד הגאון רבי אהרן קוטלר את הישיבה, במסגרת שהותו בעיר לשם גיוס כספים בעיר עבור ישיבתו.

כפי הנהוג, ראש הישיבה הגאון רבי יעקב רודרמן זצ"ל שלח אז כמה מתלמידיו הטובים לדבר עם רבי אהרן בלימוד. רבי אהרן כל כך נהנה מן השיחה עמם, עד שהציע להם: '...אתם כל כך טובים, מדוע שלא תעברו ללמוד אצלנו?' הם אכן נענו להזמנתו ועברו ללמוד בישיבתו.

היו אז באותה חבורת מצוינים הגאונים: רבי אלי שווי, רבי מרדכי, ולהבדיל בין חיים לחיים, אחי רבי שמואל.

חלפו מספר שנים, והגאון רבי לייב מאלין שהגיע ממיר שבאירופה דרך שנחאי פתח ישיבה, שאליה הצטרפו בעיקר המבוגרים שהגיעו מאירופה, הבולטים שבהם היו: רבי חיים ויסוקר רבי שמואל חרקובר ורבי לייב שחר.

כבר אז פקע שמו של רבי מרדכי בקרב בחירי בני הישיבות בארצות הברית. ביותר בלט בכח התמדתו הבלתי מצוי.

לא לחינם בחר בו מורו ורבו המובהק הגאון רבי לייב מאלין לחברותא, הוא זיהה את יכולותיו הגדולות ואחז ממנו 'עולמות'.

על חבורת הצעירים נמנו אז: גרשון ויזנפלד, נפתלי קפלן (נכדו של רבי ירוחם), מרדכי אלפנט ואנוכי - שהגעתי בעקבות נפתלי קפלן שמשפחתו התגוררה בשכנות למשפחתי - בוויליאמסבורג. כאן פגשתי את רבי מרדכי לראשונה.

הוא היה מבוגר ממני בכשלושה שבועות.

יושבים מימין: ר' יעקב קמינצקי, ר' יצחק הוטנר, ר' אהרן כהן החתן-הרב השוועד, ר' נחום דוד הרמן, ר' יצחק מאיר ביונים. עומדים: אביו של הרב ור' לייב מאלין ועוד

ב'בית התלמוד' למדו אז חצי יום 'נשים - נזיקין' וחצי יום 'קדשים'. רבי מרדכי תפס את 'קדשים' - הוא היה למדן בקדשים, ידע כל ה'בריסקע תוירה'. יכול היה לדבר בלימוד בכל קדשים כמו דג במים.

בהגיעו לפרקו נלקח רבי מרדכי על ידי רבי נחום דוד (בנו של רבי יעקב יוסף) הרמן לחתן.

הוא נישא בגיל צעיר לבקשת אמו שהיתה חולנית וחשה שקיצה קרב. היא רצתה מאד לזכות ללוותו לחופתו.

שמחת נישואיו כשהוא צעיר לימים, היתה לאירוע שבו נטלו חלק רבים מגדולי אמריקה, ובראשם הגאון רבי אהרן קוטלר, רבי משה פיינשטיין, אבי מורי רבי יעקב קמינצקי ועוד.

זמן מה לאחר מכן, בהתאם לצורך, נפתח כולל עבור בוגרי הישיבה.

ההסדר היה כזה: כל אברך נדרש להשיג מימון לשבועיים בשנה, אני למשל הייתי נוסע ל'רוצ'סטר', הייתי חוזר בכל פעם עם סכום של כמה מאות דולר, כשהשי'ק הגדול נושא תרומה בסך חמישים דולר.

רבי מרדכי, לעומת זאת, ובשונה ממני ומיתר האברכים, נשלח פעם ל'קנזס סיטי' - הוא חזר משם עם שיקים בשווי של כאלף חמש מאות דולר - אלפיים דולר. הוא התברך בחוש מיוחד, ובנשיאת חן מיוחדת שסייעו לו להשיג את מטרתו. כבר אז התגלה כשרונו הגדול בשכנוע.

העלייה לארץ

לאחר מספר שנים שבהם לא זכה לפרי בטן, עלה ארצה.

שאיפתו הגדולה להרבצת תורה, וכידוע, אצל רבי מרדכי כל דבר נעשה בצורה הכי טובה והכי גדולה שניתן - מצאה ביטוי בהקמת כולל עבור קבוצת אברכים נבחרים, ביניהם מי שיוכרו לימים כתלמידי חכמים מופלגים: רבי מיכל זילבר, רבי חיים ברנד ועוד.

להצלחתו הגדולה בגיוס טובי האברכים נזקפה כמובן הצלחתו הגדולה בגיוס כספים - שאפשרה לו לשלם לאברכים בשיעור גדול בהרבה מזה שהיה מקובל לשלם בכוללים אחרים באותם ימים.

באותה עת נהג לפקוד את אמריקה לעיתים קרובות, והיה מתאכסן בביתי.

פעם אחר פעם הפציר בי: 'נתן.. תבוא לארץ נפתח ישיבה ביחד...'.

עזה היתה שאיפתו להרחיב את גבולו בתלמידים.

האורינט האוס - כאן הוקמה הישיבה

באותם ימים התחלתי למסור שיעור בישיבת 'קמניץ' שבברוקלין בראשותו של הגאון רבי לוי קרופניק, שהיה חתן אצל רבי ראובן. ובנוסף גם שמשתי כרב קהילה באיסט נ"י...

הפצרותיו הלכו ותכפו, בסופו של דבר בשנת התשכ"ח, הקהילה שלי באיסט ניו-יורק כבר נעשתה שחורה - בבחינת 'זימן לבנים ומצא שחורים' - צביון השכונות בברוקלין התחלף, רבות מהן הפכו למאוכלסות בכושים, בין כך נדרשתי לעזוב את מקומי.

החלטתי לאמץ את הרעיון של רבי מרדכי.

היו אלו הימים שאחרי מלחמת ששת הימים. בקרב היהודים שררה כמיהה גדולה לעלות ארצה. הענין של ישוב ארץ ישראל תפס חזק מאד.

ארגנתי קבוצה בת כ-55 בחורים אמריקאים מקרב ישיבות שונות. המוכרים שבהם היו ה"ה: שלום שפיץ וצבי גודמן.

במקביל, באותם ימים פעל רבי מרדכי בארץ בקרב בני ישיבות אמריקאים, הוא גיבש קבוצה בת כ-45 תלמידים.

כאן אנו מגיעים לתיאור המופיע באותה כתבה.

רבי מרדכי פועל במשנה מרץ לאיתור מקום מתאים עבור איכלוס הישיבה, כשהמקום שנמצא לכך באופן זמני הוא מלון 'אוריינט' הערבי שבמזרח ירושלים.

היו אלו הימים של אלול התשכ"ח, עת עליתי ארצה יחד עם משפחתי, כשאני עומד בראש קבוצה בת עשרות תלמידים.

בפועל, שהותנו במקום לא ארכה זמן רב. שהינו שם משך כחודש ימים, עד המעבר ל'בית צפפה'.

על פי התכנית המקורית, אמורים היינו להשתכן במקום זה שבו אנו מקיימים את השיחה - בבנינים אלו - היכן שממוקמת כיום 'קרית איתרי'.

רבי מרדכי קיבל את השטח מראש העיר דאז טדי קולק לשם בניית הקריה, באותם ימים היה זה גבול תחומה הצפוני של העיר - כאן למרגלותינו חלף קו הגבול בין ישראל לבין ירדן. מי חשב אז בכלל על האפשרות שיבוא יום והמקום הזה יהפוך לחלק בלתי נפרד מן העיר, ועוד קרוב מאד למרכזה.

אלא שעם סיום 'ששת הימים' ושחרור העיר, הורחב גבולה צפונה, וממילא השטח המדובר הפך למבוקש מאד.

טדי קולק חיפש דרך נאותה לפצות את רבי מרדכי, ובכדי למלאות אחר הבטחתו סייע לו להיאחז בבית צפפה.

בית צפפה

כאן ראוי להקדיש כמה משפטים לעריכת היכרות עם 'בית צפפה'.

עם סיום מלחמת העצמאות בשנת התש"ח, נותר הכפר 'בית צפפה' בידי ירדן, וקטע מסילת הרכבת שחצה את הכפר היה בשליטת הירדנים.

בהסכמי שביתת הנשק בתום מלחמת העצמאות, נקבע כי המסילה תעבור לידיים ישראליות, מה שתרם להעברת לשליטת ישראל גם את חלקו הצפוני של הכפר.

בנייני הישיבה באותם ימים

למשך 19 השנים הבאות, עד למלחמת ששת הימים, היה הכפר חצוי בין שתי המדינות כאשר חלקו הדרומי (כ-1500 תושבים) בשטח ירדן, וחלקו הצפוני (כ-500 תושבים) בשטח ישראל. בין חלקי הכפר הוקם גדר תיל במקביל למסלול מסילת הרכבת.

לאחר איחוד ירושלים בשנת התשכ"ז, אוחד הכפר מחדש לשכונה ירושלמית, והוסרה הגדר שהפרידה בין שני חלקי השכונה. כיום עובר רחוב "איחוד הכפר" בתוואי שבו ניצבה הגדר.

המתחם המאכלס את הישיבה בבית צפפה נבנה בשנת התש"ב, כבית חולים בריטי לחולי עיניים.

בשנת התש"ח, הפך לשמש כשטח פירוז בין ישראל לבין ירדן. בפועל לא היה המקום מאוכלס משך כתשע עשרה שנה.

עם תום מלחמת ששת הימים השיג רבי מרדכי אישור לאכלס במקום את קבוצת העולים, תוך שימוש בקשריו עם שר הביטחון דאז משה דיין ועם ראש עיריית ירושלים טדי קולק.

היתה זו בעצם פשרה שהושגה במסגרת וויכוח שהתנהל באותם ימים בין משרד הקליטה שחפץ להפוך את המקום למרכז קליטה, לבין משרד הסעד שחפץ לייעד אותו עבור קבוצות נוער בסיכון.

רבי מרדכי השכיל בסיעתא דשמיא לנצל את המצב לטובת הפיכת המקום למרכז של תורה.

באופן רשמי שימש המקום תחילה כמרכז קליטה, בחלוף מספר שנים הועבר רשמית לרשות הישיבה.

זכיתי שיהיה לי חלק מכריע בענין, בשל העובדה שעמדתי בראש קבוצת העולים שעמה ייסדנו את הישיבה.

עם כניסתנו למתחם מצאנו את רוב המבנים כשהם נטושים ועזובים. בכמה מן הבתים התגוררו מספר משפחות ערביות, הגענו אתם להסדר כספי והם שוכנעו לעזוב.

חלקם שמשו קודם לכן לבונקרים ולעמדות שמירה, ומצאנו אותם כשמשולבים בהם חרכי ירי - שדרכם ניתן היה לתצפת ואף לירות אל עבר העיר.

באחד מהם הקמנו מקווה ובאחר מיקמנו את משרד הישיבה.

זכיתי", אומר רבי נתן בסיפוק, "שהיה לי חלק נכבד בהקמת הישיבה. תפקידי הרשמי כלל מסירת שיעור יומי, אמנם בפועל שמחתי למלא כל תפקיד שהיה נדרש. במסגרת זאת, אף יצאתי למשך שנה לאמריקה, לבקשת רבי מרדכי".

רבי נתן ממשיך לחלוק עמנו מזכרונות אותם ימי בראשית:

רבי יעקב ילין

"חלק מן האברכים שלמדו קודם לכן בכולל שהקים רבי מרדכי - הגאונים: רבי חיים ברנד, רבי מיכל זילבר, רבי בערל אייכינשטיין (שאף נחשב שותף להקמת הכולל) ורבי איתן גרין, השתלבו בישיבה עם הקמתה, כשרבי מרדכי הופך אותם לבעלי משרות.

מי שסייע לרבי מרדכי באותם ימים בניהול עניני הישיבה היה רבי יעקב ילין - שגם ניהל את מכירת הדירות בקריה שהקים כאן רבי מרדכי.

בחלוף מספר שנים מאז הקמתה, נפתחה בישיבה גם מחלקה שבה למדו עולי רוסיה, מי שבלט בה היה רבי שמעון גרילוס. בהמשך היא הפכה לעצמאית, וממנה התפתחה ישיבת 'שבות עמי'.

למעשה, איתרי נחשבה לישיבה ראשונה ששילבה יחד תלמידים אמריקאים לצד ישראלים. כאשר במשך מספר שנים, מגיעים אליה מדי שנה כמה עשרות תלמידים מאמריקה.

רבי רפאל וכסלבוים זצ"ל בחצר הישיבה

רבי שלום שפיץ ואני אף נסענו לשם כך מספר פעמים על מנת לראיין אותם.

מאוחר יותר, התפתחה כתוצאה מכך ובסיוע משמעותי של רבי מרדכי - ישיבת 'שערי תורה' בראשותו של הגאון רבי זליג אפשטיין זצ"ל, כשרבי מרדכי הוא שמפנה אליו תלמידים וגם אברכים - בוגרים שלנו.

במקביל, מקים רבי מרדכי יחד עם הגאון רבי רפאל וכסלבוים את הישיבה הקטנה".

הקשר עם ראשי השלטון

"פרק בלתי נפרד בדברי ימיה של הישיבה הוא קיומה החומרי", אומר רבי נתן, "לשם כך רתם רבי מרדכי את כשרונו הנדיר ואת כושר השכנוע שבו התברך.

הם שסייעו לו לקשור קשרים בלתי מצויים עם אנשי שלטון ואילי הון בארץ ומחוצה לה.

כמי שפעל משך שנים ארוכות לצדו ושהה במחיצתו שעות, ימים, חודשים ושנים, יכול אני להעיד כי היה זה חלק בלתי נפרד מחזונו הגדול - הוא שאף לעשות עסקים, להצליח בהם ובאמצעותם להחזיק את הישיבה.

כך קשר קשרים עם אנשי צבא ובעלי השפעה בקרב מדינות העולם השלישי.

מן הבולטים שבין האנשים החזקים שעמם ניהל רבי מרדכי קשרים ענפים היה הנשיא האמריקאי ניקסון.

בעזרת כריזמה בלתי מצויה שבה התברך יחד עם כושר שכנוע עצום, השכיל רבי מרדכי להפוך לידיד אישי שלו.

הוא אף השכיל לטעת אצלו את הרושם כי כוחו רב ביצירת השפעה מכרעת בקרב יהודי ארצות הברית לטובת בחירתו.

גם בקרב ההנהגה המקומית רקם רבי מרדכי קשרים מצוינים, כך למשל, ראש הממשלה דאז בן-גוריון נזקק לא אחת לעזרתו בהפעלת השפעתו בקרב הממשל האמריקאי, ואף ביקר בישיבה במסגרת קשריו האישיים עם רבי מרדכי.

ראש הממשלה הגברת מאיר אף היא נזקקה לעזרתו ביצירת השפעה על גורמים אמריקאים.

היה זה עוד טרם הקמת הישיבה", שב רבי נתן לימי 'הכולל' שפעל במבנה שנרכש לשם כך ברחוב 'האור'.

"מי שסייע לו לרכוש את המבנה היה שופט לא יהודי משיקאגו העונה לשם ג'ורג' מראוויץ' - אחד מאותם רבים שהוקסמו מאישיותו.

מן הבולטים שבין אותם מנהיגים אמריקאים היה הסנאטור רוברט המפרי (סגנו של הנשיא ג'ונסון), כה גדולה היתה השפעתו של רבי מרדכי עליו, עד כי הוא עצמו הפעיל את כח השפעתו על ממשלת ישראל, לשם מילוי בקשותיו של רבי מרדכי.

עם שר האוצר פנחס ספיר

עם מנחם בגין

נשיא ארה"ב פורד

בטקס הענקת תואר לשר האוצר של ארה"ב וקבלת תרומה על סך מיליון דולר למוסדות איתרי

מבנה הכולל ברחוב האור בירושלים

בהקשר לכך מסופר:

היה זה עם נחיתתו של המפרי באחד מביקוריו בארץ, רבי מרדכי נמנה על אותו מספר מצומצם של אנשים - רובם המוחלט נושאי תפקידים רשמיים, שהמתין לרדתו מן המטוס בסמוך לכבש המטוס.

עוד בטרם ניגש ללחוץ את ידם של נציגי הממשלה, התעניין המפרי לזהותו של רבי מרדכי.

"הצטוויתי על ידי הכומר שלי לדרוך בשלומך", פנה אל רבי מרדכי, תוך שהוא מותיר את הנוכחים המכובדים פעורי פה.

רבי מרדכי מצדו, מלווה בתחושת בטחון עצמי, משכיל לנצל את המומנט ואת המעמד המוצלח שנוצר, ומבקש את עזרתו של המפרי בהפעלת השפעתו על ראש הממשלה לשם מילוי בקשתו לתמיכת הממשלה באחזקת הישיבה - דבר שלא היה מוכר עד אותם ימים ונחשב לרחוק עד מאד מן המציאות.

המפרי שומע את הדברים ועל אתר מבקש מהגברת מאיר את תגובתה לדברים.

"מדוע שממשלת ישראל תתמוך במוסד כה קטן", השיבה במענה לשאלה.

רבי מרדכי מצדו מגייס את נועזותו - אותה רתם לטובת עניני הישיבה, ומשיב לעומתה: "ומדוע שארצות הברית הגדולה תירתם לעזרתה של מדינה קטנה, חשובה אמנם, אך קטנה?! הוא הדבר בנוגע לענינה של 'איתרי', היא אמנם קטנה, אך חשובה עד מאד", השיב בחריפות והותיר את הנוכחים כשהם פעורי פה.

הקשרים שרקם רבי מרדכי עם המפרי, הובילו להיכרות עם משה דיין והשר ספיר שהבינו כי הדרך ללבו של המפרי, חולפת בבית צפפה".

ישיבת חדרה

"הקמתה של ישיבת חדרה", אומר רבי נתן, "תופסת פרק נוסף בחייו עמוסי העשייה של רבי מרדכי.

היה זה חלק בלתי נפרד מהגשמת חלומו הגדול להרבות תורה ולגדל תלמידי חכמים. במסגרת זו, ראה לעצמו זכות לתמוך ולהירתם לטובת החזקתן של ישיבות נוספות, לצד השקעתו הבלתי פוסקת לטובת הצלחתה של הישיבה בבית צפפה.

כך מצא את עצמו נוטל חלק פעיל בביסוסה של ישיבת חדרה. ישיבה זו הוקמה מספר שנים קודם לכן על ידי הגאונים רבי יעקב גלינסקי ורבי אלחנן פרלמוטר. הם נתקלו בקשיים כספיים, ולשם כך יצרו קשר עם רבי מרדכי. הוא נענה להצעתם, החל שולח אליהם תלמידים, ועם הזמן אף הפך באופן רשמי לראש הישיבה.

הוא גם דאג להצלחתה הרוחנית, ופעל להביא אליה את הגאון רבי צבי קושלבסקי ודמויות נוספות שתרמו רבות לשגשוגה.

המבנה של ישיבת חדרה

נואם: הרה"ר הרב אונטרמן. נראים בתמונה, הרבנים הגאונים: רבי מיכל זילבר, רבי צבי קולבסקי, להבחל"ח רבי יעקב גלינסקי זצ"ל

רבי מרדכי עצמו נהג למסור בה שיעור כללי אחת לשבוע.

בד בבד, השקיע רבי מרדכי בתלמידיו ובהצלחתה של הישיבה ללא הרף. הוא הצליח להפוך אותה למקום ייחודי. תלמידיו עלו והצליחו, תוך שהוא מדריך אותם בלימוד ומנחיל להם מתורת רבו המובהק - הגאון רבי לייב מאלין ובנוסף, גם מחבורת הגדולים של יוצאי מיר ושנחאי שזכה לקרבתם.

גם בערוב ימיו, עת נחלש ועזבוהו כוחותיו, היה מתענג על מפעלו הכביר ועל תלמידיו הגדולים שגדלותם התורנית נזקפת לזכותו.

בקרתי אותו מספר פעמים בשנותיו האחרונות, גם אז לא הפסיק להגות בשאיפתו הגדולה להקמת קרן גדולה שמפירותיה ייהנו כלל הישיבות", חותם הגאון רבי נתן קמינצקי את השיחה עמוסת זכרונות יוקדים מעשרות שנות ידידות אמיצה עם ראש הישיבה הגאון רבי מרדכי זצ"ל.

הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א

הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א ראש ישיבת זוויעהל, מי שפיאר את הישיבה מאז הקמתה משך שנים רבות, ונודע כאחד האנשים היותר קרובים לרבי מרדכי משרטט קווים לדמותו:

"רבי מרדכי נולד בארצות הברית לאביו רבי מאיר - יליד הונגריה ממשפחה חסידית מפורסמת ועשירה מאד. באזור מגורם בהונגריה התגורר רבי פייש מושקוביץ - דודו של רבי מאיר, גם הוא אדם עשיר מאד.

רבי מאיר עוד זכה לראות את האדמו"ר משינווא - בנוגע לפרט זה מן הראוי להסביר: בכל מקום ידעו: מי שעוד זוכר את פלוני הינו בן לדור אחר.

לדוגמא, בירושלים, ידעו כי מי שזכה לראות את המהרי"ל הוא בן לדור אחר, כך גם בגליציא - בנוגע למי שזכה לחזות בזיו פניו של האדמו"ר רבי אלתר מצ'ורטקוב שהסתלק בתרס"ד, וכך בהונגריה - בנוגע למי שזכה לראות את ה'שינאווא רב - בנו בכורו של ה'דברי חיים' - אשר נפטר באריכות ימים כשהוא בן 96.

רבותינו הגאונים, באותם ימים: רבי שלמה פישר, רבי מיכל זילבר ורבי יצחק ברטלר

כידוע, יוצאי הונגריה החרדית ידועים היו כמחמירים מאד בעניני מאכלות. כך חינך רבי מאיר את ילדיו גם אחר הגעתם לארצות הברית, עם תום מלחמת העולם הראשונה.

הוא חינכם לבל יאכלו מאכלים שעומדים תחת ההכשר שהיה מקובל אז על רוב הציבור - דבר שאינו מובן מאליו במציאות אותם ימים.

בהקשר לכך, סיפר רבי מרדכי לימים:

'למדתי אז בחיידר, ארע ובאחד הימים שכחתי להביא עמי את ארוחת הצהרים. מקובל היה אז כי במקרים מעין אלו, ידאג המנהל לאוכל חילופי עבור הילד.

במקרה שלי, דאג להשביע את רעבוני באמצעות נקניקיות שעמדו תחת אותו הכשר.

בסיום הלימודים הבאתי עמי את הסנדוויצ' הביתה. לא אשכח את תגובתו של אבי באותם רגעים:

'כיצד זה ילד שלי מעז לאכול מהכשר זה?!' הביע את הזדעזעותו", סח רבי מרדכי, בבקשו לתאר את עוצמת החינוך שקיבל בבית הוריו.

כאמור, רבי מאיר נחשב לאדם אמיד, כך אכן היה עד למשבר הבורסה של שנת 1930, אז איבד את כל נכסיו. מיני אז, החל מוצא את פרנסת המשפחה באמצעות חנות מכולת קטנה.

בניגוד לרבים אחרים דוגמתו, טרח רבי מאיר עד יומו האחרון, כמעט, לסלק את כל חובותיו - עובדה שממחישה היטב את מידת הנקיות.

בכך המחיש את דברי המסילת ישרים בנוגע למידת 'הנקיות': '...והרבה הרבה שהגיעו .... לנקיות בממון לא הגיעו...'.

טרם מעברו למיר, למד רבי מרדכי ב'לייקווד'".

בנוגע לעלייתו ארצה מספר הגאון רבי מיכל:

"לרבי מאיר ולרעייתו, היו מלבד הבן רבי מרדכי, בן ובת נוספים, שני הבנים: רבי מרדכי ואחיו רבי וולף לא התברכו בפרי בטן. לאחות המבוגרת מהם היו ילדים.

בהגיעו לפרקו נישא רבי מרדכי לרבנית זהבה - בתו של רבי נחום דוד הרמן - בנו של רבי יעקב יוסף - המוכר בכינויו 'הכל לאדון הכל'.

רבי נחום דוד התגורר מול 'פורת יוסף' ב'גאולה', ונחשב למקורב מאד למרן הגרי"ז מבריסק.

קירבה זו ראשיתה בתקופת כהונתו של חמיו רבי נחום דוד כרב בית הכנסת של יוצאי בריסק במנהטן.

בשעתו, בית כנסת זה היה היחידי שבו לא אמרו 'הלל' ביום העצמאות.

מתפללי בית הכנסת מיוצאי בריסק, הם שהוזילו מכספם לטובת קיומו של מרן הגרי"ז - שהסתמך לשם כך על תשובה של ה'חתם סופר', בה הוא פוסק כי רב שקהילתו חדלה מלפעול, רשאי לקבל את פרנסתו מיוצאי הקהילה. הערכתם הגדולה של בני הגרי"ז לרבי נחום דוד באה לידי ביטוי, בתפילין העשויות על פי שיטת הרמב"ם - אותן בחר בנו רבי רפאל להעניק לו כהכרת הטוב על השתדלותו למען אביו".

הרב זצ"ל עם ידידו הגדול הגאון רבי בערל פוברסקי שליט"א

"הפרק הבולט בחייו עמוסי העשייה", אומר הגאון רבי מיכל, "נפתח בסביבות התשט"ז או התשי"ז, עת החליטו רבי מרדכי ורעייתו לעלות ארצה, מתוך תקווה כי כאן יזכו לזרע של קיימא.

תחילה עשו את דרכם בעצתו של רבי לייב למעונו של הגאון רבי דוד פוברסקי - שרעייתו ורעייתו של רבי לייב אחיות היו.

עם הזמן נהפך רבי מרדכי לבן בית של ממש אצל רבי דוד, עד כי בהלווייתו ספד לו בנו הגאון רבי ברוך בער שליט"א: 'צר לי עליך אחי'.

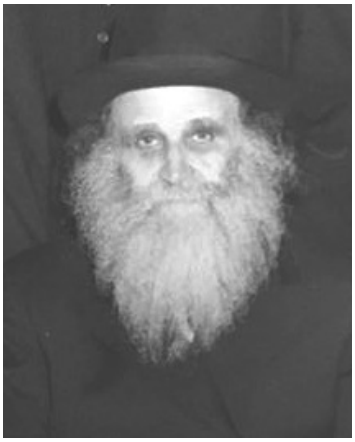

סבה של הרבנית ע"ה, רבי אברהם הורביץ זצ"ל. על שמו קרא הרב לכולל "תפארת אברהם"

זמן מה לאחר הגעתם החלה הרבנית זהבה ע"ה לעבוד בשגרירות ארצות הברית - עובדה שסייעה לו בין היתר להפעיל את קשריו בקרב אנשי השגרירות.

היה זה בתשי"ז או בתשי"ח, עת נקרא על ידי כ"ק האדמו"ר ה'בית ישראל' זצ"ל לרתום את קשריו ואת זריזותו הנודעת לטובת אשה שנזקקה להטסה דחופה לחו"ל.

בעיצומה של השבת - זמן קצר ביותר מאז שנקרא אל כ"ק האדמו"ר - ביום שישי בצהרי היום, כבר עשתה האשה את דרכה לחו"ל.

לאורך מספר שנים הסתופף רבי מרדכי בצל הגרי"ז מבריסק, כשהוא זוכה ממנו לקרבה יתירה.

מספר שנים אחר עלייתו ארצה, התעורר אצלו רצון להקים כולל ייחודי עבור אברכים נבחרים.

הלך וגיבש קבוצה מאברכי מיר, בכללם ה"ה: רבי חיים ברנד, רבי חיים אורי פריינד, רבי לוי יצחק הלפרין, רבי משה לוריא, רבי חיים שלום דייטש, רבי מאיר הייזלר רבי יעקב זקבך ועוד.

את הכולל החליט לקרוא על שם סבה של הרבנית 'תפארת אברהם', במבנה שנרכש לשם כך ברחוב 'האור' בשכונת 'רוממה'.

עם מעברי מבני-ברק לירושלים בעקבות קבלתה של רעייתי לצוות ההוראה בסמינר, הצטרפתי אף אני אל הכולל בעקבות ידידי רבי משה לוריא.

רבי משה יעץ לי להכין משהו ב'קדשים' - 'כי שם ביתו' של רבי מרדכי.

מצאתי חן בעיניו, ואף קבע איתי לימוד בחברותא", שב הגאון רבי מיכל לאותם רגעים שהביאו עמם ידידות אמת בת עשרות שנים.

"התמדתו הגדולה של רבי מרדכי באותם ימים", נזכר הגאון רבי מיכל, "היתה בבחינת 'יום ולילה לא ישבותו'.

היתה זו הרבנית שדאגה להביא לו את ארוחתו אל בית המדרש.

באותם ימים למד עם מספר חברותות מבוקר ועד ליל ללא הפוגה. גם כאן בלטה תכונתו - מה שעשה, היה בצורה מושלמת, ללא מגבלות. בהקשר לכך שח לי פעם: 'עבורי המילה 'לא' אינה מהווה עילה לשלילה'.

סדר לימודנו נמשך משמונה וחצי בבוקר ועד לאחת וחצי בצהריים. לימודו היה ללא הפסקה. כמעט של היה קם ממקומו. הוא התברך בעוצמות בלתי רגילות.

עם הזמן נעשה הכולל קטן למידותיו. הוא חש כי בכוחו לפעול גדולות ונצורות. קשריו עם בעלי הון והשפעה מארצות הברית כבר היו מפותחים אז.

כך החל לגבש את תכניותיו לפתיחת הישיבה, כשבמקביל ממשיך הכולל לפעול.

עם פתיחת הישיבה המשיך בהתמדתו הגדולה, כשהוא לומד בה את סדרי הבוקר ואחר הצהרים.

מלבד הלימוד המשותף שלנו בסדר הבוקר, למדנו כחברותא גם בסדר שלישי, בין עשר לשתים עשרה בלילה - בכולל ברחוב 'האור'.

ידועה אהבתו הגדולה של הגאון רבי נחום פרצוביץ' אליו. היתה זו אהבת נפש של ממש. היא באה לידי ביטוי בלימודם המשותף מדי מוצאי שבת, באותם זמנים נהג רבי מרדכי להציע בפניו את חידושיו.

לצד כשרון גאוני וידענות בלתי רגילה, ניחן רבי מרדכי גם בפקחות בלתי מצויה.

בהקשר לכך זכור לי כיצד שח בפניי על אודות אחד האברכים, שאף כי תלמיד חכם מופלג היה, עם זאת התקשה לעמוד בלוח הזמנים.

'הוא לא יחזיק כאן זמן רב', שיתף אותי עם כניסתו לכולל של אותו אברך, 'הוא פשוט אינו מסוגל לדייק'.

לא חלף זמן רב ונכחתי לדעת עד כמה אבחנתו מדויקת".

"את הישיבה", אומר הגאון רבי מיכל, "קרא רבי מרדכי בימיה הראשונים 'לפגות ראובן' על שמו של הגאון רבי ראובן בנגיס. הוא עשה כן לבקשת אותם שסייעו לו בהקמתה.

כרמ"ים כיהנו באותה תקופה מי שנמנו קודם לכן על אברכי הכולל - הגאונים: רבי חיים אורי פריינד, רבי

חיים ברנד, רבי משה לוריא ורבי יעקב זקבך.

הוא חשש שמא אפגע, ודאג להרגיעני באומרו 'גם תורך יגיע'.

מלבדם נמנו על צוות הישיבה באותם ימים - הגאונים: רבי עזריאל טאובר, ורבי לייב מינצברג - גיסו של רבי חיים ברנד.

כבר אז השכיל ללקט אל הישיבה את מיטב הכוחות.

מי שסייע בעדו בניהול ענייניה השוטפים של הישיבה באותם ימים היה הרה"ח רבי אשר פריינד זצ"ל, הוא גם שדאג להמציא את הפועלים השונים שנדרשו לפעילות השוטפת".

עם הנשיא רייגן

בין אותם שסייעו בעדו לקבל את המתחם בבית צפפה היה נמנה שר האוצר דאז - ארליך.

לא אחת הייתי עד לשיחות שהתנהלו באישון ליל בין רבי מרדכי לבין בכירים בממשלה.

כה גדולה היתה השפעתו בקרב אנשי השלטון, ובעיקר של אלו האמריקאים, עד כי כובד פעם לפתוח את ישיבת הקונגרס האמריקאי.

הן האמריקאים והן הישראלים, כל אחד מהם סבר, כי כוח השפעתו על הצד השני גדול מאד".

"נאמנותו לאנשים שפעלו סביבו היתה ללא גבולות", אומר הגאון רבי מיכל, "נכחתי בכך לא אחת, בפרט בכל הנוגע לשמחה הגדולה שהפגין נוכח פגישתו בילדי תלמידיו. לא היה אז מאושר ממנו.

הוא עצמו שלא זכה לפרי בטן, מסוגל היה להביע שמחה בלתי מסויגת מעצם העובדה שתלמידו מאושר.

'אין אדם מאושר ממני', שיתף אותי בנוגע לתלמיד ששיתף אותו בבשורה טובה.

בדברים הללו בחרתי לשתף את ציבור האבלים בעת ההלוויה:

'...שהוא היה גאון, זאת כולם יודעים. אבל כמה מן הנוכחים מודעים לגודל השמחה שלו שהיתה לו עם ילדיהם של תלמידיו? הראו לי עוד מישהו שאין לו ילדים וכל כך שמח עם אחרים'".

כשם שלא היה קיים עבורו גבול למימוש שאיפותיו, כך גם לא היה גבול לדאגתו עבור הצלחת הישיבה.

בהקשר לכך, נזכר הגאון רבי מיכל: "עלתה פעם הצעה על ידי ידידו רבי משה ראם ליזום את עלייתו ארצה של הגאון רבי משה סולובייצ'יק.

הרעיון יצא לדרכו, אך לא בא לידי מימוש. מבחינת רבי מרדכי הכל היה שווה עבור הצלחת הישיבה, גם במחיר מסירת ראשות הישיבה לידיו של רבי משה.

עד כמה היתה חשובה לרבי מרדכי הצלחתם של תלמידי הישיבה - גם אם על חשבון הצלחתו האישית, תלמד העבודה הבאה:

כידוע, לאורך השנים, היו לא מעט תלמידים מבין בוגרי 'היישוב' - בנים למשפחות חסידי גור, שחפצו לשהות בימים הנוראים בקרבת האדמו"ר. הוא חשש כי הדבר ישפיע על האווירה בישיבה, ועלה לביתו של ה'בית ישראל' - כידוע, שררה ביניהם אהבה גדולה.

בסיומה של השיחה, סוכם כי יום אחד ישהו בבית המדרש של האדמו"ר ויום אחד בישיבה.

באותה הזדמנות נשאל רבי מרדכי על ידי האדמו"ר: 'כיצד אתה נותן להם ללכת?'

'אני סוחר טוב', השיבו רבי מרדכי: 'אני מבחין כי הם שבים אל הישיבה כשהם טובים יותר, והרב'ה אינו רוצה ממני משכורת בשל כך. זה טוב בשבילי'.

הוא אכן היה סוחר טוב, ואת כל חושיו המסחריים רתם לטובת התורה - הטובה מכל סחורה", נוגע הגאון רבי מיכל בשולי גלימתו ודמותו של ידידו ורעו ראש הישיבה זצ"ל.

הגאון רבי שמחה שיף שליט"א

ראש הישיבה הגאון רבי שמחה שיף שליט"א הצטרף אליה מאוחר יותר.

היכרותו הראשונית עם רבי מרדכי היתה עוד בטרם הקים את הישיבה.

הגאון רבי שמחה שיף

היה זה זמן לא רב לאחר הגעתו ארצה, רבי מרדכי גיבש סביבו קבוצת בחורים מישיבת חברון, כשבית המדרש של 'ישיבת קמניץ' משמש להם כמקום הלימוד.

על אותה חבורה נמנו אז הגאונים: רבי שמעון משה דיסקין, רבי משה שפירא, יבדל לחיים רבי שלום פוברסקי ועוד.

רבי מרדכי למד בדרך כלל עם רבי משה שפירא בהתמדה גדולה. עד כי את ארוחת הערב, היתה הרבנית מגישה לו דרך הסורגים.

מדי ליל שבת נהגו בני החבורה לעלות לביתו של הגאון רבי דוד סולובייצי'ק, שהיה משמיע בפניהם שיחה בעניני השקפה.

הגאון רבי שמחה למד באותה עת עם חברותא באותו בית מדרש, וכך נוצרה בינו לבין רבי מרדכי היכרות קרובה.

"רבי מרדכי", אומר רבי שמחה, "היה מופלא מכל אדם - לא היה איכפת לו שיבואו גדולים ממנו, הוא יכתיר אותם להיות גדולים והוא יצטנע.

בשעתו אף דיבר רבות על ליבו של הגרי"ש אלישיב כי הוא ידאג לכל מחסורו, רק שישב וילמד בישיבה, וישמש דוגמת מופת עבור התלמידים.

היה מוכן להביא כל אחד, אם היה בכך משום תרומה להצלחת הישיבה ולהגברת לימוד התורה בקרב הבחורים.

עד כמה חשובה היתה לו הגדלת כבוד התורה, גם בלא קשר להצלחת הישיבה?

עד כי נסע פעם באופן מיוחד לארצות הברית על מנת לשכנע הורים של בחור שיסכימו להליכתו לישיבה במקום לאוניברסיטה, ולא לישיבתו שלו.

לימודו היה בקול רעש גדול ובהתמדה גדולה. כמובן שתורת בריסק, היתה ה'מקצוע' שלו.

ביתו הפרטי היה ביתם של הבחורים לכל דבר. היה זה טבעי לחלוטין שהבחורים נכנסים למטבח הפרטי שלו.

הוא היה גאה מאד בתלמידים שלו, וראה לעצמו זכות גדולה בהפיכת בוגרי תיכונים רבים לבני תורה.

לשם כך פעל רבות בקרב תלמידי תיכון, ומדבר על ליבם תוך שהוא מפעיל עליהם את קסמו הגדול, על מנת שיצטרפו לישיבה.

על פי רוב אותם בחורים שסיימו את ה'ישוב החדש', היו ממשיכים לחברון. רבי מרדכי פעל על אותם שהגיעו מבתים חסידיים וצרפם לאיתרי.

מי שסייע לו בכך היה כ"ק האדמו"ר ה'בית ישראל', שהכיר בערכו של רבי מרדכי וראה את הישיבה כמקום מתאים עבור אותם תלמידים".

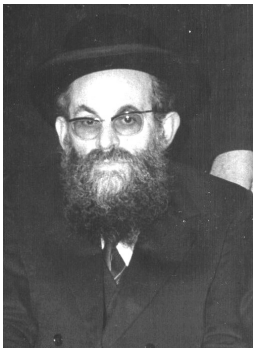
הגאון רבי דוד אליאך

באותם ימים התגורר ראש הישיבה הגאון רבי שמחה שליט"א בבני ברק, ונקרא על ידי הבית ישראל - שנעשה לחסידו אחר נישואיו לנכדת ה'אמרי אמת'.

הוא סבר כי ימצא שפה משותפת עם אותם תלמידים, וביקש ממנו להצטרף לצוות הישיבה.

בעקבות כך עבר רבי שמחה להתגורר בירושלים, והחל מוסר שיעור יומי, בתחילה לשיעור א', וכעבור מספר חודשים לשיעור ב'.

על צוות הישיבה נמנו אז הגאונים: רבי מיכל זילבר, רבי חיים ברנד ששימשו כר"מים. המשגיח באותם ימים היה הגה"צ רבי דוד אליאך זצ"ל וסייע על ידו יבלחט"א הגאון רבי יואל שוורץ שליט"א.

הגאון רבי שמחה שיף שליט"א, אלול תשע"ח

שיעוריו הכלליים של רבי מרדכי היו מלאי לומדעס', ועמל על הכנתם שעות ארוכות, תוך שהוא מחבר יום ולילה בלימוד.

"באותם ימים", נזכר רבי שמחה, "למדו רבי מרדכי ורבי מיכל בחברותא, ובהקשר לכך סיפר רבי מיכל:

"למדנו פעם סוגיה מסוימת עד לשעת לילה מאוחרת, למחרת פונה אלי רבי מרדכי ושואל:

'מה עשית אחרי שסיימנו ללמוד? הלכת הביתה לישון? אני ישבתי ולמדתי, וזה הפירות שאני מביא - התירוצים והקושיות', סיפר רבי מיכל.

"ידועים קשריו הענפים עם בעלי השפעה, ומן הסתם הרחיבו בכך", שח הגאון רבי שמחה, "בעלי השפעה בישראל מצאו בו כתובת מתאימה ליצירת השפעה על אנשי השלטון האמריקאי. עד כי העבירו באמצעותו בקשות לקבלת נשק. בהזדמנות אף כובד לפתוח את ישיבת הסאנט.

הוא השכיל למצוא מסילות לליבם, תוך שהוא לומד על תחביבו האישי של כל אחד, קונה ושולח להם בהזדמנויות שונות מתנות אישיות שנגעו לליבם.

את הכל עשה בשביל לממן את הישיבה. אין דוגמא לראש ישיבה כזה.

הוא השכיל לשמש כמתווך בין מדינות, כך שימש כמגשר בין דרום אפריקה לשבטים הפראיים, כשהוא מרחיק לשם כך ומגיע למקומות מסוכנים.

לעצמו לא הותיר דבר, כמעט, עד כדי שבאחד מחגי הפסח לא נותר בידו די כסף לקניית מצות.

אפשר היה לראות זאת בדירה שלו. אדם שנחשב למיליונר, חי חיים פשוטים", משרטט הגאון רבי שמחה קווים לדמותו של רבי מרדכי זצ"ל

הגאון רבי שלמה פישר שליט"א

מאוחר יותר הצטרף אל הצוות ראש הישיבה הגאון רבי שלמה פישר שליט"א.

"רבי מרדכי", אומר ראש הישיבה הגאון רבי שלמה שלט"א, "היה מופלא מכל אדם. אחת מן המידות היותר בולטות אצלו באה לידי ביטוי - ביכולתו לצרף אל צוות הישיבה תלמידי חכמים בעלי שיעור קומה, אף כאלו שלכאורה עשויים היו להעפיל עליו ולהטיל צל על גדלותו. כל עוד היתה נוכחותם יכולה לתרום להצלחת הישיבה ולהביא לגדילתם התורנית של תלמידיו.

לא אחת שמעתי מפיו: 'איני חושש להביא לכאן אף כאלו הגדולים ממני'.

בנוהג שבעולם, כי ראש מוסד חושש מלהציב לצדו אנשים גדולים ממנו - אם בעלי קומה בלימוד או במוסר. רבי מרדכי לא חשש מכך.

אף כי צרף אל הישיבה כוחות רבים, נותר הוא תמיד בעל הבית.

'בסופו של דבר', אמר לי פעם בהקשר לכך, 'רבים לומדים בזכותי'.

הגאון רבי שלמה פישר בשיעור כללי בהיכל הישיבה. חורף תשע"ט

הוא השכיל ללקט סביב הישיבה בעלי שיעור קומה, ובשל כך זכה כי רבים מתלמידיו הפכו לגדולים בעצמם.

אם סבר כי צירופה של דמות תורנית תוסיף להצלחת הישיבה, לא היסס להפעיל את כל כח השפעתו ולרתום את קסמו האישי להצלחת הענין.

קדמו להגעתי הגאונים רבי חיים ברנד, רבי שמחה שיף שליט"א, וכן רבי שמואל אוירבאך זצ"ל, ששימש כראש ישיבה משך מספר שנים, כשהוא מוסר שיעורים בשעות אחר הצהרים, ומטביע את חותמו על תלמידי הישיבה.

זכור לי היטב לימודו בהתמדה של רבי מרדכי זצ"ל, שלווה בקולות וברקים ומתוך חשק גדול, וזכורה לטוב אם הישיבה הרבנית עליה השלום שהקדישה את חייה לטובת הישיבה, כשהיא מלווה את עשייתו הגדולה של בעלה הגדול בדאגה ובהערכה בל תתואר.

שניהם, הרב והרבנית מסרו את נפשם, את ביתם ואת כל אשר להם עבור הישיבה. כפי שאכן חשו בני הישיבה לדורותיה".

רבי שלמה פישר מלווה את הגראי"ל שטינמן זצ"ל לאחר שיעור שמסר בהיכל הישיבה

הגאון רבי יצחק ברטלר שליט"א

היה זה בחודש ניסן של שנת התשל"ב, כשראש הישיבה הגאון רבי יצחק ברטלר שליט"א, הצטרף לצוות הישיבה. הוא נמנה באותם ימים על אברכי הכולל בראשותו של הרב קפלן בבני-ברק.

מי שהמליץ עליו אצל רבי מרדכי היה מורנו המשגיח רבי זאב גצל שליט"א, ישלח לו הקב"ה דברו וירפאהו מהרה.

בתקופה הראשונה היה ראש הישיבה הגאון רבי יצחק שליט"א, נוסע מידי יום לחדרה על מנת למסור שיעור.

בהמשך החל לשמש כראש הכולל שפעל לצד הישיבה ונועד לחזק אותה. חיבור שיצר ריתחא דאוריתא גדולה.

"אותם ימים", שב ראש הישיבה שליט"א לאותם ימים, "מנתה הישיבה כשני שליש תלמידים ישראלים וכשליש אמריקאים, כשבשנים הראשונות השיעורים היומיים נמסרים לאלו בנפרד ולאלו בנפרד.

החיבור הזה הצליח. הישיבה הפכה אותם לבני תורה ממש.

צוות הישיבה היה ידוע כאחד המיוחדים בעולם הישיבות, דבר שתרם רבות להצלחה בקרב בוגרי התיכונים. הם ראו בראש הישיבה

הגאון רבי יצחק ברטלר עם הגה"צ רבי זאב גצל

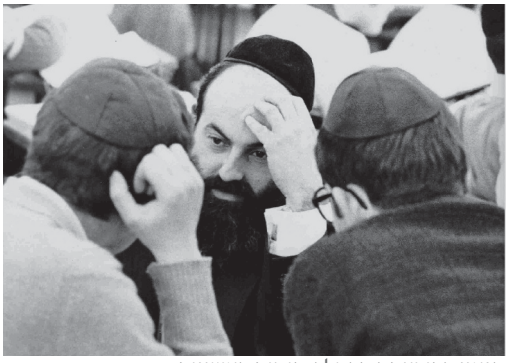
הגאון רבי יצחק ברטלר, בימים ראשונים

הגאון רבי יצחק ברטלר, אלול תשע"ח

דמות מופת לשאפתנות ומעוף - מי שהמציאות שלו היתה לעשות כל דבר הכי טוב שאפשר.

לא היתה אצלו קטנות.

באותם ימים פעלה בישיבה קבוצת בני ישיבה מבתים בעלי רקע חסידי, שאמנם לא היו חסידיים ממש. מרנן כ"ק האדמו"ר 'הבית ישראל' מגור זצ"ל וכ"ק האדמו"ר 'הישועות משה' מויז'ניץ שצ"ל, הפנו רבים מהם לישיבה - אכן רובם ככולם הקימו בהמשך בתים בעלי אופי חסידי.

"בהקשר לכך", נזכר ראש הישיבה, "שח בפניי בהזדמנות כ"ק האדמו"ר ה'ישועות משה': 'אינני מחפש לעשות ויז'ניצע חסידים. אולם, כשאעלה לעולם האמת ואפגוש בסבים של אותם תלמידים - שהוריהם התרחקו מעט מן ההווי החסידי, אשר ישאלוני: 'מה עשית איתם', מוכרח אהיה להשיבם תשובה מספקת'.

בויז'ניץ השכילו לארגן את אותם תלמידים במסגרת ארגון 'חיים מאירים'.

במסגרת זו אף הגיעו משפיעים מטעם הארגון למסור שיחות בפני אותם תלמידים בהיותם בישיבה.

המעלה של איתרי בכלל ושל רבי מרדכי בפרט היתה - שאפשרה את הדבר. הוא ראה את הדברים בעין יפה. חלקם הפכו לתלמידי חכמים, החשים עצמם כבוגרי איתרי.

השתייכותו של ראש הישיבה הגאון רבי יצחק שליט"א לחסידות ויז'ניץ תרמה אף היא לענין, והפכה את הישיבה ליעד מבוקש עבור תלמידים שהוריהם הגיעו מרקע חסידי.

כאן הם חשו את עצמם רצויים ולא נתקלו בקשיים חברתיים שמנעו מהם להשתלב באווירת הישיבה.

"בכלל", סבור ראש הישיבה, "איתרי התייחדה מאז ומתמיד בענינים שבין אדם לחברו. הישיבה טפחה את הענין. האווירה היתה כזאת. לא היו הבדלי מעמדות. כולם הרגישו טוב.

הריחוק מהעיר גם הוא תרם להצלחת התלמידים.

החבורה שהתגבשה סביב הישיבה, מיוחדת מאד. פועל יוצא של החינוך בישיבה.

ממרחק השנים ניתן להיווכח כי גם אותם שכביכול לא נותרו ספונים בכולל, מכל מקום שלחו את ילדיהם לישיבות רגילות, ולא בהכרח לאיתרי - שהיתה ונותרה יעד מועדף עבור בוגרי ישיבות תיכוניות. זהו חלק בלתי נפרד מההצלחה של איתרי - שהפכה אותם לבני תורה.

אין ספק כי המציאות הזאת נזקפת לזכותו של רבי מרדכי. הוא הלא התחנך באמריקה. הוא יכול היה להקים מוסד שמשלב לימודי קודש ולימודי חול. אולם הוא חפץ בכל מאודו שהישיבה תישא אופי תורני לחלוטין.

כנראה הייעוד והייחוד של הישיבה הם התיכוניסטים.

ההווי שנרקם כאן במשך חמישים השנים שחלפו מאז יצאה הישיבה לדרכה, מדבר בעד עצמו.

האווירה המיוחדת, הצוות המיוחד ובראשם רבי מרדכי - שחיפש את קרבת הבחורים, אהבם כאב את

בניו וקיבל בחזרה את אהבתם. המסרים שנקלטו אצל התלמידים. כל אלו הפכו את איתרי לסיפור של הצלחה", מסכם ראש הישיבה רבי יצחק שליט"א.

רב שיח עם חברי הנהלת הישיבה ועוד

קרית ישיבת איתרי שבשכונת בית צפפה, חדר לימודו של ראש הישיבה הגאון רבי מרדכי אלפנט זצ"ל.

כתשע שנים וחצי חלפו מאז הסתלקותו לשמי מרום.

סביב השולחן המיותם ישובים ראשוני תלמידיו מאותם ימי בראשית, ומי שנושאים על שכמם כיום את עולה של הישיבה - חברי ועד העמותה: הרב יצחק שכטר, הרב נחום בומבך והרב משה מלובנצ'יק.

אליהם מצטרפים תלמידיו: הרב יוסף שימל, והרב דניאל רובין המכהן כראש חבורה בכולל שעל ידי הישיבה, ועמם הרב מאיר שפיצר המכהן כמשגיח הישיבה.

דמות נערצת

דמותו של ראש הישיבה הנערץ בולטת בהיעדרותה לאורך השיחה המרתקת.

הרב אלפנט לא היה רק המייסד, ראש הישיבה ומתווה דרכה, הוא גם העמיס על שכמו את עולה הכספי.

אפשר לנסות לשרטט קווים לדמותו, אפשר להתחקות אחריה, על דבר אחד מסכימים כולם - הניסיון לחקות את רבי מרדכי חסר כל סיכוי.

דמותו הייחודית רבת האנפין אינה מוצר נרכש, ואיש אשכולות כרבי מרדכי אינו מטבע עובר לסוחר - על אף שמטבעות רבים עברו בין אצבעותיו במהלך חייו עמוסי העשייה.

אפשר לשרטט קווים לדמותו, מסכמים הנוכחים, אך כמעט ולא ניתן להעמיק חקר לצפונות נפשו. את זאת, יכול היה לעשות אך ורק אדם אחד עלי אדמות - רבי מרדכי עצמו - והוא כבר אינו בין החיים מזה כמעט עשור.

יובל של עשייה

חמישים שנה וקצת חלפו מאז יצאה הישיבה לדרכה, יובל של עשייה בלתי פוסקת למען התורה ולומדיה.

סיפור קורותיה של איתרי וסיפור חייו של מייסדה ומעצבה שלובים זה בזה.

רבי מרדכי ואיתרי, איתרי ורבי מרדכי, דבר אחד הם. היינו הך.

רבי מרדכי איננו, אמנם הישיבה הנושאת את שמו צועדת בגאון - בדרך שהתווה עבורה.

מאז אבד הקברניט חלפו עליה סערות, גלי החיים הסוערים איימו לא אחת להטביעה.

בחסדי שמים כי גבר עליה צלחה את כולם, וכיום, כשמקום נכבד מבוצר לה בין היכלי הישיבות, מרשים לעצמם הנושאים בעול לעצור לשעה קלה משטף החיים, להביט לאחור בסיפוק ולקדם את פני העתיד בתקווה.

הקמח והתורה

פרק נכבד בקורותיה של הישיבה, תופס סיפורה המרתק של אחזקתה הכספית, ומי שסיפר אותו בעשר אצבעותיו, תוך שהוא רותם לכך את מוחו העצום, את מיטב כשרונותיו ובעיקר את חייו, הוא רבי מרדכי.

בעוד רבים, גדולים וטובים, בעבר ובהווה שידדו מערכות על מנת לאפשר את קיומם של מוסדות התורה שהקימו וקיימו, בעיקר באמצעות התדפקות על דלתי נדיבים, הרי שרבי מרדכי בחר לעשות זאת, כמו דברים רבים בחייו, בדרך ייחודית משלו.

אותו מח גדול שרובו ככולו נותב לשידוד מערכות תורניות מעמיקות ומסועפות, נוצל בהתאם לצרכים לאיתור מקורות הכנסה 'מקוריים' וייחודיים, מציאות שכמעט ואינה מוכרת במחוזות העולם התורני מאז ועד היום.

הוא ניהל קשרים ועסקים חובקי עולם עם שועי וגבירי ארץ, בין שהם בני ברית ובין שאינם בני ברית.

לשם אחזקת התורה, כך גרס רבי מרדכי, אין הכרח להתדפק על פתחי נדיבים ולבקש את עזרתם כעני בפתח, התורה מכובדת דיה בכדי שניתן יהיה לתמוך בלומדיה בדרך מכובדת.

התורה היוותה עבורו עסק, היתה למשוש חייו, ולא רק ביחס ללימודו שלו עצמו, הוא הפך אותה לעסקת חייו.

"התפתחה פעם שיחה", נזכר אחד התלמידים, "סביב הנוהג הרווח בישיבות ליטול אוכל ממטבח הישיבה. רבי מרדכי בחר להביע את דעתו הברורה בסוגיה: 'במרבית הישיבות מקור הכסף הינו מתרומות המיועדות עבור בני הישיבה. הישיבה כאן היא 'עסקי' הפרטי. בכסף שלי, רשאי אני להחליט כיצד לנהוג בו'".

הוא חפץ בכל מאודו - תרתי משמע, שממונו הפרטי יהיה זה שיאפשר את קיומה של הישיבה. עובדת היותו חשוך בנים עשויה היתה להחליש את רוחו ולהפוך את חייו למרירים. תחת זאת ביכר להרחיב את גבולו בתלמידים, להפוך את תלמידיו לבניו, ולהשקיע את מיטב מרצו, שאיפותיו וכוחותיו בהרבצת תורה, ובהעמדתה על תילה.

הנתיב הלא מוכר והכל כך ייחודי שהתווה לשם כך, אפשר לו לרקום עסקאות ענק - בהן שימש כמתווך בין צדדים ופלגים ברחבי התבל.

הוא עשה זאת בכישרון מיוחד, בתחכום, בתעוזה, ובעיקר מתוך תחושת שליחות חסרת מעצורים.

"הישיבה היא ביתי. בניה הם ילדיי, ודאגתי האחת נתונה אך ורק להם - כמו כל אבא טוב שכל דאגתו נתונה לרווחת ילדיו ולהצלחתם הרוחנית והגשמית", זו התחושה שליוותה אותו בעשייתו לאורך עשרות השנים שאותן הקריב למען בני משפחתו המורחבת.

ראש הישיבה זצ"ל בחדרו

השהות בחדר לימודו של ראש הישיבה הממוקם בקומת הקרקע של הבנין המרכזי, מחזירה את הנוכחים לאותם ימים יפים.

המבנה שידע ועדיין יודע ימים יפים, חדר הלימוד בעל התקרה הגבוהה - ששימש בין פרק לפרק גם לשיחות טרנס-אטלנטיות עם מנהיגים ובעלי השפעה ברחבי הגלובוס כולו, יחד עם הריהוט הכבד בעל הסגנון העתיק, מאפשרים לחוש את אותה אווירה מיוחדת ששררה כאן באותם ימים - בהם ישב רבי מרדכי בראש השולחן כמלך בגדוד, תוך שהוא מנתב את דרכה של הישיבה.

הכל נותר כמו שהיה, כמעט.

השולחן, הארונות עמוסי הספרים, אפילו שעון האורלוגין - אחת מאותן מתנות ייחודיות ויקרות ערך, שבאמצעותן בקשו אותם אנשי שלטון לבטא את הערכתו אליו.

התאורה המעומעמת - שהפכה לסימן היכר בולט לנוכחותו של רבי מרדכי, נותרה אף היא להאיר כבאותם ימים.

הוא בעיקר עסק בתורה. היא היתה ונותרה משוש חייו.

כל יתר הדברים שגזלו את זמנו היקר ואת כוחות נפשו, היוו עבורו אילוץ והכרח בל יגונה, על מנת לאפשר את המשך הרבצת התורה והעמדתה בקרן אורה.

"מכאן, מן החדר הזה שאנו ישובים בו", עורגים התלמידים לאותם ימים שבהם חסו בצלו של האילן הגדול, "ניהל רבי מרדכי את אותן עסקאות חובקות עולם שבאמצעותן סייעה בידו ההשגחה להחזיק את מפעלו הגדול.

זהו המקום שבו ישב והגה על תלמודו ללא הפוגה - פעמים רבות כשהוא מחבר יחד יום ולילה, ולא מליצה היא, היתה זו מציאות חיים שכיחה ומחזה נפוץ - לראותו כשהוא מתרפק על אהבתו הגדולה, תוך שהוא מדיר שינה מעיניו.

כוחות בלתי מצויים היו לו. לא אחת, יכולים היינו לראותו כשהוא ניעור משך 63 שעות רצופות".

שני קווי טלפונים נצבו כאן באותם ימים, אשר שימשו את רבי מרדכי בעבודת הקודש. אחד מהם אלחוטי שאליו מחוברת אנטנה שהעפילה לגבהים - באמצעותו ניהל שיחות ארוכות אל מעבר לים בשעות הקטנות של הלילה. מחזה לא נפוץ בארץ, במציאות של שנות השישים והשבעים.

איש אשכולות

ארץ אמריקה הרתה אותו. רגליו נטועות היו בעולם הישיבות שהוקמו על ידי הגדולים - יוצאי ליטא. יניקתו וגדילתו בצל גדולי ראשי הישיבות של תורה ודעת, לייקווד ומיר של אמריקה. המשך גדילתו והתפתחותו התורנית בארץ ישראל. מן היושבים ראשונה במלכות בית בריסק ומן הבולטים שבין תלמידי מרן הגרי"ז זצ"ל.

לצד כל אלו, קשרים ענפים והדוקים חברו בינו לבין גדולי העולם החסידי, כשהבולטים שבהם הם אדמו"רי גור וויז'ניץ.

כ"ק ה'בית ישראל' זצ"ל, אחריו כ"ק ה'לב שמחה' זצ"ל ואחריו כ"ק ה'פני מנחם' זצ"ל החשיבוהו עד למאד, עודדו לא מעט מתלמידיהם להצטרף לישיבה, ואף נראו לא אחת כשהם עושים את דרכם לחדר לימודו של רבי מרדכי.

אגב, היה זה כ"ק ה'בית ישראל' שעודדו להקים מקווה בקרית הישיבה.

טוב עין וטוב לב

מטבעו של עולם, מתקשה מי שיד ההשגחה מנעה מאתו פרי בטן, להאיר פנים לרעהו ובפרט לילדיו של אלו שהברכה שרויה במעונו.

רבי מרדכי נשא בלבו את כאבו הגדול על ברכת הבנים אשר נחסכה מעמו, ויחד עם זאת, ועל אף כל זאת, רתם את ליבו הטוב והרחום, ואף הגדיל לעשות ולהאיר פנים למען אותם תלמידים, ולהביע רגשות של אהבה בלתי מצויים כלפי ילדיהם - אליהם התייחס כחלק בלתי נפרד מבני משפחתו המורחבת. כה גדולה היתה הרעפת חיבתו כלפיהם, עד כי לעתים נדמה היה כי רגשות ימי הילדות טרם עזבוהו.

היה זה אותו רבי מרדכי שלא נמנע מלהעמיד פנים זעופות ומלהפגין קשיחות כלפי שועי ארץ, ברצותו לנצל את מעמדם ואת יכולותיהם לטובת אחזקתה של הישיבה.

הוא אשר התברך לצד זאת, בכמות נדיבה של טובת עין וטוב לב שמצאו את ביטויים בעולם המעשה. לא אחת ולא שתיים, פעמים רבות בא לידי ביטוי אותו פרגון בלתי מצוי.

טובתו האישית נדחקה אל הצד, יותר מפעם אחת, כשאך נגעו הדברים לטובתה של הישיבה.

דוקא הוא שראה את הישיבה כעסקו הפרטי, השכיל לכבוש בעת הצורך את האינטרס האישי תחת טובת התלמידים.

את הכל עשה יפה בעתו.

איש של חזון

לשם הגשמת חזונו הגדול מוכן היה להרחיק לכת. כמו בעסקים, הרי שלהבדיל, והרבה מעבר לכך, בעסק התורה. גדולה היתה שאיפתו להפוך למחזיק תורה, גדול ככל הניתן. דבר, שכאמור, לא בא על חשבון גילויי הערכה וחיבה לקטנים ממנו.

קשיים הפכו עבורו לאתגרים. הם לא הפחידוהו. לא מנעו ממנו מלהגיע אל היעד, מלהשיג את המטרה - שמרגע שסומנה על ידו, הפכה לברת הישג.

ביתו היה פתוח לכל, וכל מי שחפץ בכך, יכול היה להשיג את המפתח. למרות שיכול היה להופכו למבצרו הפרטי.

סכומים עצומים חלפו בין אצבעותיו, אולם הם לא נותרו שם, כי אם עשו את דרכם אל קופת הישיבה.

היה לו הכל, ולא היה לו כלום.

הוא יכול היה להרשות לעצמו הכל. אולם 'עצמו' לא הזדקק לדבר - שאינו נוגע לשאיפתו הגדולה - הרבצת תורה והצלחת הישיבה.

כולל 'הגאונים'

"החזון הגדול", שבים הנוכחים לימי בראשית, "החל להתגבש אצלו סמוך לעלייתו ארצה. הוא קינן בתוכו, העסיק את מוחו ואיתגר את מחשבתו.

מי ששימש כיד ימינו וכשותפו לעשייה הגדולה היה רבי בערל איכינשטיין שליט"א, שקודם לכן כיהן כר"מ ב'מרום ציון'.

הכולל שפעל ברוממה כינס יחד אברכים שהיו מיוחדים במינם (חלקם יכהנו מאוחר יותר כרמי"ם בישיבה).

את הכולל קרא על שם 'תפארת אברהם' - על שם רבי אברהם הורוביץ - סבתה של הרבנית ע"ה.

בנוגע להתמדתו באותן שנים שבהן פעל כראש כולל, סיפר הגר"ח ברנד:

"לרבי מרדכי היו חמש שש חברותות לאורך שעות היממה , עם כל אחד למד כשלש שעות, בעוד ואנחנו - היינו סחוטים לגמרי, רבי מרדכי המשיך במרץ לחברותא הבאה.

היה זה מחזה שכיח שבו נראה כשהוא ספון על מקומו משך שתים עשרה שעות ואף יותר ללא הפוגה.

את הארוחות הרבנית היתה מביאה לו לכולל, ותוך כדי לימוד בחברותא היה אוכל את ארוחתו.

עם סיום ארוחת הערב, נותר היה להגות בלימודו עד לתפילת שחרית.

ארע פעם ונזקקנו ל'דבר אברהם' בשעה מאוחרת של אחר חצות לילה, פנינו לחפשו באוצר הספרים של ישיבת חברון ומצאנוהו כשהוא סגור. 'אני יודע כי לרב זוין יש 'דבר אברהם', אמר לי, ותיכף שם פעמיו אל עבר הבית.

כה גדולה היה תשוקתו לתורה. שום מחסום, שום מגבלה, לא עמדו בדרכו להגשמת שאיפתו הגדולה".

התשכ"ח - הקמת הישיבה

עת מצא לעצמו חזונו הגדול ביטוי בעולם המעשה, עם התגבשותה של קבוצה מתלמידי ישיבת חברון, שהחלו לשמוע ממנו שיעורים במסכת תמורה. רבי מרדכי השכיל לחבב עליהם את שיעוריו, במקביל, גם דאג למתן שכר הגון בצדו של הלימוד.

השמועה על אותם שיעורים עשתה לה כנפיים, רבים חפצו להתבשם משיעוריו, ומהר מאד הפכה הקבוצה למגובשת.

"היה זה", נזכר רבי יצחק שכטר, "עת פשטה השמועה בקרב תלמידי ישיבת חברון כי רבי מרדכי מגבש סביבו קבוצת תלמידים ללימוד. הוא היה אז כבן 35.

היה זה חלק מחזונו הגדול להרבצת תורה ולהרחבת גבולו בתלמידים.

עבורנו, בני ארץ ישראל היה זה בבחינת עולם חדש ובלתי מוכר, שהביא עמו רבי מרדכי מארצות הברית, גם הרבצת התורה שלו נעשתה במושגים של אמריקה, הכל בהרחבה ובקנה מידה שלא היו מוכרים כאן בארץ באותם ימים.

על אותה קבוצה נמנו אז ה"ה: עמירם שקדי, אבי בורשטיין - לימים מנהל הישיבה הקטנה, מנחם פינק, בני בירינבוים, יצחק שקופ, בנימין מלק, שפיץ, כשאליהם מצטרפת קבוצה נוספת מישיבת 'חברון'.

חלפו כשנתיים ובחודש אלול של שנת התש"ל, מצטרפת לכאן קבוצה נוספת, חלקם מישיבת חברון וחלקם בוגרי 'היישוב החדש'.

על אותה קבוצת נמנו ה"ה: מאיר הלר, אלישע אודרברג, יענקל יעקובוביץ, חיים אליעזר הרשטיק, יוסי שורש ועוד

במקביל נפתחה אז המחלקה האמריקאית.

הגאון רבי רפאל וכסלבוים זצ"ל

הגאון רבי רפאל וכסלבוים זצ"ל שימש אז כר"מ במדרשיה, הרב אלפנט פעל להביא משם קבוצת תיכוניסטים, הם אמרו לו: 'אנחנו נבוא אם תביא גם את הרב וכסלבוים'.

עולם הישיבות דאז היה קטן יחסית, איתרי ספקה מענה מצוין בעיקר לאותם בוגרי תיכונים. שררו כאן תנאים מצוינים. למדו טוב.

אין זה פלא שתוך 3 שנים מאז הקמתה מנתה הישיבה כ-250 בחורים, כמות נכבדה מאד במושגי אותם ימים. עובדה לא כל כך ידועה הינה, כהונתו הקצרה מאד של הגאון רבי שמחה זיסל ברוידא כראש ישיבה.

תלמידי חכמים נוספים שפארו את הישיבה למשך תקופות קצרות הינם הגאונים: רבי יצחק קוליץ, רבי זבולון גרז, ורבי בצלאל ז'ולטי.

הכולל

הכולל שפעל לצד הישיבה, מהווה פרק נכבד לעצמו בספר תולדותיה של הישיבה.

במסגרתו למדו לאורך השנים תלמידי חכמים גדולים, חלקם יצאו מכאן לעולם הדיינות, כדוגמת הגאונים: רבי חגי איזירר, רבי אברהם שרמן, רבי מנחם בן יעקב ורבי יקותיאל כהן.

משך שנים רבות פארו אותו בנוכחותם תלמידי חכמים מופלגים, חלקם עדיין נמנים על צוות הישיבה, וכדרכם בקודש מזה עשרות שנים, הם מגיעים הנה מדי בוקר.

חבורה זו שעליה נמנים אותם אריות, הפכה עם השנים לשמש כשם נרדף להצלחתה של איתרי בגידול תלמידי חכמים מופלגים. רובם ככולם נמנו קודם לכן על תלמידי הישיבה.

הכולל פעל אמנם בנפרד מן הישיבה ובמתכונת לימודים משלו, יחד עם זאת, צלו חפף על אווירת הישיבה והעניק לה תעצומות עוז.

גם כאן באה לידי ביטוי אותה תכונה נאצלת של רבי מרדכי, אשר אפשר לאותם בני עליה להגות בתורה כאוות נפשם וכחפץ ליבם.

הישיבה קטנה

בשנת התש"ל, זמן לא רב לאחר הקמתה של הישיבה, כבר היתה הישיבה בשיא תפארתה.

חולפות כשנתיים מאז יצאה לדרכה, ולצדה נפתחת הישיבה הקטנה בראשותו של הגאון רבי רפאל וכסלבוים - שאף היא צעדה בעקבותיה, ורבים החלו מתדפקים על שעריה. כר"מים כיהנו בה הגאונים: רבי מיכל זילבר, הרב קלירס - רבה של שכונת 'בקעה' רבי יעקב בורנשטיין ורבי עמירם שקדי, וכמשגיח שימש רבי משה שמואל כהן.

בין שתי הישיבות שרר קשר מצוין, כאשר תלמידים מן הישיבה הגדולה מסייעים בידי הצעירים.

לאורך שנים רבות נאלץ רבי מרדכי להיעדר מן הישיבה לפרקי זמן ארוכים, בהם עשה מעבר לים לטובת קיום הישיבה.

לא אחת נמשכו נסיעותיו משך זמן שלם, כמעט. מצוי היה גם כי יסע לנסיעות קצרות, בנות יומיים ושלושה.

בהקשר לכך, נזכר הרב יהודה חזקיה - שהצטרף אל הדיון בשלב מאוחר, כיצד יכול היה רבי מרדכי לשוב מטיסה ארוכה בערב חג השבועות, ותיכף לצלול אל הסוגיה, כשהוא עומד ומוסר שיעור עמוק באישון ליל שבועות.

"לא אחת ראינוהו", נזכר הרב חזקיה, "כשהוא יוצא מכאן עם מונית אל עבר שדה התעופה, היישר משלחן לימודו, טס למשך יומיים שלושה, ותיכף עם שובו, צולל היישר אל עומק הסוגיה, אל המקום שממנו נעקר יומיים קודם לכן - 'איפה אחזנו', שאל את החברותא, משל לא נעדר מכאן".

בזמן היעדרותו ניהלו את עניני הישיבה רבי נתן קמינצקי, רבי יעקב ילין ורבי אברהם בידרמן.

מוסדות תורה של רבי מרדכי

כידוע, לזכותו של רבי מרדכי נזקפות פתיחתן של מוסדות תורה רבים.

הבולטת שבהם - ישיבת חדרה שאותה הקים במתכונת דומה לזו שפעלה כאן בבית צפפה.

למשך פרק זמן מסוים, פעל כולל מטעמו בעיר יפו, בשם 'מגן אברהם'.

קודם לכן פעל באותו מקום מוסד עבור ילדי יפו - שהוקם על ידי אלמנה מארגנטינה.

מוסד נוסף שפעל לאורך תקופה קצרה הוקם במושב 'בית יהושע' הסמוך לנתניה - תחת בית הארחה שפעל שם קודם לכן.

ישיבת שערי תורה בארה"ב שייסד ראש הישיבה זצ"ל

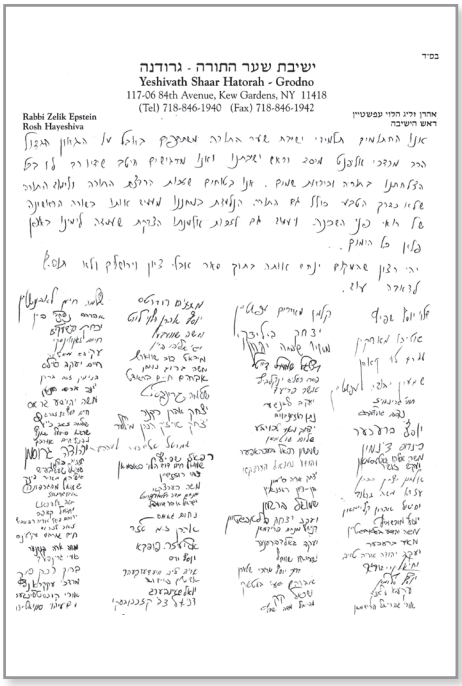

בס"ד

ישיבת שער התורה - גרודנה
Yeshivath Shaar Hatorah - Grodno
117-06 84th Avenue, Kew Gardens, NY 11418
(Tel) 718-846-1940 (Fax) 718-846-1942

Rabbi Zelik Epstein
Rosh Hayeshiva

אהרן זליג הלוי עפשטיין
ראש הישיבה

מכתב ששלחו ראשי ותלמידי ישיבת שער התורה בעת פטירת הרב זצ"ל. בדבריהם כתבו: משתתפים באבל על הגאון הגדול הרב מרדכי אליפנט מייסד וראש ישבתנו. אנו מרגישים היטב שידיו רב לו בכל הצלחתנו בתורה ויראת שמים...

בשכונת 'בקעה' פעלה ישיבה קטנה לבני הציבור הספרדי, ובבית שמש פועלת עד היום קריית חינוך שאותה ייסד רבי מרדכי.

מוסד נוסף הוקם ב'יד בנימין' - תחת השם 'שערי אברהם'.

גם בעיירה חצור שבגליל הטביע רבי מרדכי את חותמו.

ישיבת 'שערי תורה' שב'קווינס', נוסדה על ידו ואת משאה נטל על שכמו, וכשראה צורך בדבר, העבירה כמות שהיא לראשותו של הגאון רבי זליג אפשטיין, ובלבד שקול התורה יפכה בה ויצמחו בה גדולי תורה.

כראש הישיבה משמש עד ימינו תלמידו של רבי מרדכי - הרה"ג ר' שלום שפיץ שליט"א.

לא רק מקומות תורה הקים והפעיל, הוא גם הפך את עצמו למחזיק תורה של יחידים. לא מעטים מבין אותם שכיהנו כאן לפרקי זמן מסוימים, ופנו לדרכם, נעזרו על ידו לאורך שנים רבות.

קיננה בקרבו אהבת תורה בלתי מצויה, בלתי מסוייגת.

בכלל זאת, אם השתכנע כי בחור מצוין יוכל להצליח במקום אחר, עשה ככל יכולתו על מנת לסייע לו להיכנס אל אותו מקום שבו חפץ ליבו - גם אם עשוי היה הדבר לבוא על חשבון הצלחת הישיבה.

תקופה חדשה

בסביבות התשנ"ה - החלה להסתמן תקופה חדשה - לאחר מספר שנים שבהן נחלשה הישיבה מעט.

זמן מה קודם לכן, נכנס ראש הישיבה דהיום הגאון רבי אריאב עוזר שליט"א לעובי הקורה, והחל מחזיר עטרה ליושנה.

היתה זו קבוצת תלמידים מצטיינים מ'היישוב' שהגיעו הנה במסגרת ההכנות ל'בחינות הבגרות', שזכתה לשמוע ממנו שיעורי סיכום על החומר הנלמד - כשמונה דף בשעה, הם נשבו בקסמו, ראו כי טוב ונותרו ללמוד כאן.

מאז החלה הישיבה לשוב לזוהרה כבימי קדם.

הרב דניאל רובין, המשמש כראש חבורה בכולל - הפועל לצד הישיבה, נמצא כאן החל משנת התשנ"ד.

הוא נמנה על אותה קבוצת ראשונים מבני 'מערבא' שמצאה כאן את אשר איוותה נפשם.

בהקשר לכך, שח אחד הנוכחים, כי את הדרך להביא תלמידים אל הישיבה, למד רבי מרדכי באותו פרק זמן קצר שבו עשה אצל רבי אהרן קוטלר בליקווד.

ראש הישיבה, הגאון רבי אריאב עוזר בשיעור כללי

מעת לעת היה יוצא למסור שיעור בישיבה מסוימת, ובאמצעותו מגלה את כוחו הגדול בפני השומעים.

כשהגיע הנה הרב דניאל רובין, רבי מרדכי כבר לא היה בשיא כוחו. מרבית זמנו עבר עליו כאן בחדר לימודו.

אם כי, עדיין שמר אז על מנהגו הישן לשהות עם הבחורים בסעודות השבת ולהרוותם מנועם אמרותיו, תוך שהוא שוזר במערכותיו הלמדניות - רשמי זכרון מאותן דמויות שחסה בצלן.

החורף של שנת התשנ"ה - היה כפי הנראה האחרון שבו עשה רבי מרדכי את דרכו לאמריקה לטובת אחזקת הישיבה.

זכורה היטב עמדת הטלפון שהיתה ממוקמת מחוץ לבית המדרש, לשם נהג רבי מרדכי להתקשר כשחפץ היה בבחור פלוני לשם לימוד בחברותא.

לימוד שכזה יכול היה להתפרס על פני שעות ארוכות, מבחינה זו שב רבי מרדכי לימיו הטובים - שבהם השקיע את כל כוחו באהבתו הגדולה - התורה אשר היה למשוש חייו.

ללימודו של רבי מרדכי לא היו גבולות וסייגים. הוא התקיים בשעות לא שעות, בימי שישי ובמוצאי שבתות, בזמנים המקובלים ומחוצה להם - בימי בין הזמנים.

סדר קדשים

עד כמה גדול היה כוחו של רבי מרדכי בסדר קדשים - בו כמעט ולא נמצאו לו מתחרים, תלמד העובדה הבאה - אותה מעלה אחד הנוכחים:

היה זה כשאחד מתלמידי הישיבה פנה ללמוד בישיבה אחרת, והנה, נשאלה שאלה בבית המדרש שהצביעה לכאורה על סתירה מפורשת בדברי ה'תוספתא' בנוגע ל'קדשים אם עלו לא ירדו'. הוא החליט להציג את השאלה בפני רבי מרדכי, שעל אתר הצביע בפניו על הדרך שבה יש לגרוס את הדברים, באופן כזה ששאלה מעיקרא ליתא.

לא היה 'מראה מקום' ב'קדשים' שלא ידע על קיומו.

הילדים של הרב והרבנית

מלבד שהיה ביתו הפרטי משמש כבית ועד לחכמים, הרי שגם הפך למקום מוגן עבור חסרי בית לא מעטים שמצאו בו מחסה ומגן.

רבים מהם שהוא עצמו טרח להוציאם משכונות מצוקה, הפכו לבני ביתו, וחשו עצמם כילדיו.

לא רק מקומות תורה גדולים הקים, גם שם את ליבו, את נפשו ואת מיטב כספו וכוחותיו עבור אותם דלי אמצעים. אם רק שומע היה על מאן דהוא שיוכל להושיט לו יד ולהופכו לבן תורה, מוכן היה לכתת רגליו לשם כך למרחקים, מבלי שיחוש בכך כל תחושת פחיתות.

האמרה הנפוצה 'כולם היו בניו', הפכה אצל רבי מרדכי למציאות קיימת.

לרב חזקיה זכור היטב כיצד חזר הדבר על עצמו פעמים רבות, עת נודע לו כי בחור יצא לפגישת שידוך. נוהג היה להמתין עד לשעה מאוחרת ולהתעניין אצלו על תחושתו. במקרה הצורך, אף נכנס לעובי הקורה, לשם קידום השידוך.

"בל נשכח", מדגישים הנוכחים, "כי שלו ושלנו שלה היא. הרבנית ע"ה מלבד היותה אשת חבר, ומי שסייעה בידי ראש הישיבה לשאת את המשא הכבד על כתפיו, תוך שהיא נושאת בליבה את כאבה המתמשך על אשר נמנע ממנה פרי בטן, שימשה בעצמה דוגמת מופת לאשת חסד בכל מהותה.

סדר יומה העמוס שהחל עם שחר באמירת תהלים ובתפילה ליד שריד בית מקדשנו, כלל סיוע לנצרכים ולקשי יום.

ביתה הפך לשמש כמקלט עבור לא מעט נערות חסרות בית, רבות מהן עלו הודות לפעולותיה על דרך המלך.

הבחורים, למותר לומר, חשו עצמם כבני בית, ובעת הצורך דואגת היתה לשגר צלחת פירות למי מהם שאינו חש בטוב.

המיקום של הישיבה

המרחק משאון העיר, נוטל חלק נכבד בהצלחתה של איתרי ובגדילתם בתורה של תלמידיה, הנוכחים כולם מסכימים בכך.

הדברים נכונים לא רק ביחס לשנותיה הראשונות של הישיבה, אז יכולה היתה לארוך הדרך אל הישיבה שעה ארוכה ויותר. כך גם עד לפני כעשרים שנה, אז טרם נסלל הכביש המוביל מן הדרך הראשית המובילה מתלפיות ועד לקרית הישיבה.

אם כיום, ניתן לומר כי העיר התקרבה לכאן, ושכונת תלפיות הסמוכה מספקת בעצמה 'פתרונות' פנאי, הרי שבאותם ימים, היתה אף היא, מבחינה זאת, מחוץ לתחומה של העיר.

מלבד אי אלו מפעלים ומתחמי תעסוקה, לא היה בה כלום. היא שמשה בעיקר כמעברה.

ערבים אמנם לא חסרו כאן, אף כי התנהלו מולם יחסים תקינים. רבי מרדכי אף נקרא לא אחת לפשר בין חמולות יריבות בכפר.

הקשרים עם גדולי ישראל

גדולי התורה הכירוהו בעיקר מן הצד הלמדני, העריכוהו כתלמיד חכם מופלג וכבקי עצום, ורחשו לו כבוד בהתאם.

מרן הגרא"מ שך זצ"ל, לדוגמא, נהג לא אחת לבקשו כי יפקוד את מעונו וינעים אותו בעצם נוכחותו.

"בין אותם שזיכו את הישיבה בנוכחותם לאורך השנים", נזכרים הנוכחים, "הותירו עליה את רישומם הגאונים: רבי נתן וכטפוגל - שבינו לבין רבי מרדכי שררה ידידות גדולה, ותמונה משותפת שלהם מפארת עד היום את חדר לימודו.

הגאון רבי חיים שמואלביץ' זצ"ל זיכה אותנו מעת לעת בשיעוריו הלמדניים.

הגאון רבי משה שמואל שפירא, שהסתייע רבות על ידי רבי מרדכי, וזכרון מאותה ידידות אמת ששררה ביניהם, זוכה אף היא להיות תולה כאן למשמרת.

הגאון רבי יעקב קמינצקי זצ"ל כיבד אף הוא את הישיבה בנוכחותו מספר פעמים".

בהקשר לכך, נזכר אחד הנוכחים כיצד ניגש רבי יעקב והעיר לאחד מבני הישיבה

עם הגרא"מ שך זצ"ל

עם הגרמ"ש שפירא זצ"ל

בעת שיעור שמסר הגר"י קמינצקי זצ"ל בישיבה

במתק שפתיו, כיצד ראוי לו להגות את 'שמע' מבלי לדייק בה מעבר לנדרש.

המגיד הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, נהג לפקוד את הישיבה מעת לעת, תוך שהוא עושה כאן את השבת, ומבשם את בני הישיבה מנועם אמרותיו.

המשגיח רבי משה אהרן שטרן זצ"ל, בן דודתה של הרבנית, היה אף הוא אורח קרוא ומצוי.

זאת מלבד השיחות שאותן השמיע בדרך קבע המשגיח הגה"צ רבי בנימין זילבר זצ"ל מדי שבת.

קשריו עם אנשי השררה

להבדיל אלפי הבדלות, אנשי שררה ושלטון מצאו בו סמל למי שתורה וגדולה התאחדו על שלחנו. הם התבשמו מאמרותיו, נהנו מעצותיו, ועמדו נפעמים נוכח תעוזתו למען התורה ולומדיה.

רבים מהם ראו לעצמם זכות לסור למעונו לעתים קרובות, אם בכדי ליטול עצה, אם בכדי להסתייע בו לשם יצירת קשרים והשפעה אצל בכירי השלטון באמריקה.

ניתן להגדיר זאת כ'קסם שהביא כסף'.

שתי תכונות בולטות שבהן התברך, הן שסייעו לו לגייס סכומים לא מבוטלים לטובת הישיבה לאורך שנים רבות:

האחת, כריזמה שבה התברך במידה גדושה.

השניה, שאיפה להצלחה ללא גבול. אם אך האמין במשהו, אם הציב לעצמו מטרה כל שהיא, כבר הפכה אצלו לברת הישג. פחדים, חששות לא הרתיעוהו. אם עושים משהו, כך גרס, יש לעשותו הכי טוב שרק ניתן, ובקנה המידה הגדול ביותר.

הוא גייס לשם כך את כשרונו העילויי, ופעל באמצעותו אצל שועי עולם.

לא אחת, השכיל בעצם הסכמתו לשבת לשיחה עם מאן דהוא, לגייס סכומי עתק עבור הישיבה.

מנהיגים מרחבי העולם כולו, החל באפיפיור וכלה בקדאפי, ראו לעצמם זכות בעצם הסכמתו להיפגש עמם.

פרק עלום ולוטה בערפל במסכת חייו המרתקת, מוקדש לאותם סכסוכים בין פלגים יריבים במדינות אפריקה, שאותם הביא לידי סיום לשביעות רצון שני הצדדים.

דה-קלארק - מנהיגה של דרום אפריקה, אף טרח להקדיש פרק זמן נכבד לטובת שהות בישיבה, ובכלל זאת לנטילת חלק בשיעור כללי, שבו ביקש להשתתף. עובדה שבאה לידי ביטוי בתמיכה כספית - אשר תרמה לחילוץ הישיבה ממצוקתה הכספי באותה עת.

שר האוצר דאז, ספיר, אף ראה לעצמו זכות שספר תורה שנרכש באמצעות תרומתו, ישכון כבוד בהיכל הישיבה. זאת מעבר לסיוע נכבד שהרים לטובת הישיבה.

'במסגרת אחד מאותם ביקורים', נזכר אחד הנוכחים, 'הגיעו הנה עזר ויצמן וארליך - שכיהן אז כשר האוצר, תוך כדי סיור במתחם, פוגשים הם בבחור כשידו מגובסת.

'באיזו מלחמה השתתפת?' פונה אליו ויצמן, ספק בהתרסה ספק בהלצה. 'במלחמת האינפלציה', השיב הבחור בשנינות על אתר.

רבי מרדכי שהיה עד למשמע הדברים, התמוגג מנחת נוכח שנינותו של הבחור.

מאז ועד היום

חמישים שנה וקצת חלפו מאז יצאה הישיבה לדרכה, אלפים חלפו בה, גדלו לאורם של גדולי התורה שפיארוה ועדיין מפארים אותה בנוכחותם.

קול התורה מהדהד גם בשעות אלו של מנוחת צהריים בין כתליה,

היום כמו אז, וביתר שאת, רבים הם המתדפקים על דלתותיה. העיקר - חסר מן החדר - דמותו הנערצת של המייסד הדגול והנושא בעול בולטת בהעדרה.

רוחו הכבירה, ההשראה והמורשת שהותיר אחריו, מלוות את הנוכחים, ומשמשות להן לאבן דרך - בדרכה המפוארת, לשם ול'תפארת מרדכי'.

הגאון רבי אריאב עוזר שליט"א

ראש הישיבה הגאון רבי אריאב עוזר שליט"א ומתלמידיה הבולטים בוחר לחבר עבר והווה, תוך שהוא משרטט קווים לדמותה של איתרי:

"תכונה בולטת שאפיינה את ישיבת איתרי מאז ומתמיד, ורוחה חופפת על אווירת בית המדרש גם כיום - היא 'האמת'. ההשקעה בפנימיות היתה לחלק בלתי נפרד מהווי היומיום.

רבי מרדכי ועמו רבני הישיבה לדורותיה הציבו בראש הסולם אהבת תורה אמתית לצד יראת שמים אמתית, כשהן משולבות בענווה.

הם הביאו לידי כך שעל אף הישגיהם הבולטים של בני הישיבה לדורותיהם, יהיו עיניהם נתונות כלפי מטה, בבחינת 'שייף עייל, שייף נפיק וגריס באורייתא תדירא'".

הגאון רבי אריאב עוזר קובע מזוזות בפתח בית המדרש החדש. אלול תשע"ח

ניתן להצביע על הסיבות שהביאו לידי כך?

הרב עוזר:

"זכינו לאורך השנים לדמיות הוד שבוודאי מאד תרמו לכך. אם זה הגאון רבי יוסף ציינוירט זצ"ל - שנדמה בעינינו כמלאך האלוקים, אם המשגיח הגה"צ רבי דוד אליאך זצ"ל שדמותו הקרינה הוד קדומים ואם יתר הגדולים שפארו את הישיבה, כולם מיוחדים היו.

נוצר כאן שילוב מרתק: מצד אחד פעלו כאן רמי"ם מן המשובחים שבמשובחים, וממילא הלימוד היה ברמה גבוהה. מצד שני, אפיינה אותם ענווה גדולה, שהביאה לידי כך שתולדותיהם יהיו כיוצא בהם.

אהובנו הבלתי נשכח. הגאון רבי יפרח פרלמוטר זצ"ל

האברכים שלמדו כאן במסגרת הכולל לאורך השנים גם הם תרמו תרומה עצומה בעצם נוכחותם ובדוגמה האישית שסיפקו עבור הבחורים. חלקם עדיין נמצאים עמנו ומפארים את היכל הישיבה גם כיום.

אי אפשר שלא להזכיר את אהובנו הבלתי נשכח רבי יפרח פרלמוטר זצ"ל. ניתן לומר עליו כי הוא היה בבחינת 'החפץ חיים' של הדור במלוא מובן המילה. מי שזכה להכירו, יודע כי אין זו גוזמא.

הוא שימש דוגמת מופת לעבד השם בכל מהותו - כאותה הגדרה שנחרתה על מצבתו. כל כולו אמתיות מוחלטת. יחד עם גאונות עצומה ושליטה בכל מכמני התורה, היה לדמות פלאית. גם בעל חסד גדול היה, ובכך הפך למושלם בכל שלושת העמודים. שילוב בלתי מצוי.

היחס המיוחד שהעניק לכל בחור, הוא מן המפורסמות. ממש נשא את הבחורים כנשוא האומן את היונק. היה הוא כתובת לכל מצוקה, רוחנית כגשמית. הוא כלל לא המתין שיגיעו אליו, זיהה את הכל בשלב מוקדם ומעצמו ניגש לברר על מצבם של הבחורים - בבחינת 'טרם יקראו...'.

הוא נשא על ליבו את דאגתם של התלמידים גם אחר שהתחתנו, עקב אחר התקדמותם והיה מעורב בחייהם בהתאם לצורך. סייע בכל הנדרש, העתיר עבורם בתפילה והפך את מצוקתם למצוקתו.

התנהלותו בתחום זה היתה על טבעית, והעסיקה אותו בשעות לא שעות לאורך היממה כולה.

ישרותו הקיצונית היתה לשם דבר, עד כי נהג להשיב מן המלגה החודשית, את הסכום שנותר ממנה לאחר שהסתפק ממנה לצרכיו.

"אני מקבל את המלגה עבור הלימוד, איני אמור להשתמש בה מעבר לנדרש עבור הוצאותיי החודשיות", נהג להסביר את הנהגתו שהפכה למציאות חיים.

מסכת חייו מופלאה היתה והפכה למארג פלאי ובלתי מצוי. רוב הדברים שיסופרו עליו פשוט לא יאומנו. זו גם הסיבה לכך שטרם חובר ספר מקיף על דמותו.

אין ספק כי הוא גידול מובהק של איתרי.

בהיותו בן מושב 'הזורעים' שהגיע אלינו מן 'המדרשיה', תרמה בקיאותו בהוויות הטבע כבן למשפחת חקלאים תרומה משמעותית להבנתן של סוגיות מציאותית. כך למשל, כאשר עסקנו ב'מלאכת דש', יצא את בית המדרש, פנה לחצר ושב כשהוא נושא עמו שיבולת. באמצעותה הסביר כל פרט הנוגע להבנת הדברים, דבר דבור על אופניו".

ניתן לזקוף לריחוקה של הישיבה משאון העיר חלק מכריע בהצלחתה של הישיבה לאורך השנים?

הרב עוזר:

"אין ספק שגם במיקום וגם במציאות שבה פועלת הישיבה במתחם סגור בפני עצמו, ישנה תועלת עצומה. המציאות הזאת מייצרת שלווה רוחנית וגם גשמית. לשמחתנו, אין אצלנו את כל אותם אמצעי

התקשרות הפחות נעימים שפוגשים בתוך העיר. אלו הם תנאים משמעותיים מאד בהצלחתם של כלל בני הישיבה לדורותיה.

כמובן שחלק מכריע וחשוב בהצלחה, נזקף לזכותם של גדולי התורה שפעלו כאן לאורך השנים.

כאן המקום להזכיר את התרומה הגדולה שתרם הגאון רבי שמואל אויערבאך זצ"ל, לישיבה בכלל ולאותה חבורת עילית - שהפכה לאחד מסימני ההיכר של איתרי בפרט. זוהי תרומה שלא תסולא בפז.

הרב זצ"ל עם הגאון רבי שמואל אויערבך זצ"ל

רבי שמואל הוא שבנה מאלף ועד תיו את בני אותה קבוצה נבחרת - שעליה נמנים בעיקר בני המחזור הראשון - שהפכו לתלמידיו המובהקים.

כאמור, סימן ההיכר הבולט שלהם שגם מאפיין את בני הישיבה לדורותיהם, היא אותה אמתיות פנימית ללא זיוף. היא זו שגם שבתה את ליבם של התיכוניסטים שמצאו כאן את מקומם. היא שהפכה אותם לבני תורה מובהקים, ואת רבים מהם לגדולי תורה".

היכן בא לידי ביטוי חלקו של רבי מרדכי בהצלחה?

הרב עוזר:

"נקודה שבלטה אצלו באופן מיוחד - היתה זו גדלות שקשה למצוא לה אך ורע. מתוך פרגון וויתור הביא לכאן במודע כוחות גדולים. היה זה חלק בלתי נפרד מחזונו הגדול.

תרומתו הגדולה להצלחה באה לידי ביטוי גם ברמה הגבוהה בלימוד - שהתבטאה בכל המישורים, הן בעמקות הן בבירור ובליבון הסוגיה - במסגרת לימוד המסכת הרשמית, אך לא רק.

החינוך לגדלות בשילוב המרצה ללמוד ולצבור עוד ועוד ידיעות בערו אצלו. הוא פעל ללא ליאות בקרב התלמידים, המריץ ואף העניק דוגמא אישית כיצד להתרחב ולפרוץ את תחומי הלימוד.

לא תהיה זו גוזמה אם אגדיר אותו כגדול הדור בשאיפות. בכך גם היווה דוגמה מובהקת לתלמידיו. הוא הציב בראש הסולם את השאיפה לגדול ולהתפתח ללא גבול. תדיר הכה על קדקודם ודרש מהם לעשות יותר מהכי טוב.

לא רק נאה דורש היה, גם נאה מקיים.

ההתמדה הגדולה שלו - לא מיבעיא בבחרותו ובהמשך בשנות לימודו בכולל, היתה על טבעית ממש. לא לחינם היה לסמל של התמדה שליווה אותו לאורך כל שנותיו. בעצם נוכחותו הקרין שאפתנות עצומה, ושימש דוגמת מופת ללימוד מתוך חשק ותשוקה להוספת ידיעות והעמקה.

לימודו יכול היה להתפרס על פני יממות רצופות, ועל כך יעידו החברותות שלמדו עמו לאורך השנים, זה הולך וזה בא, ורבי מרדכי נותר ערני וממשיך בלהט לימודו גם לאחר שעות רבות.

גם כשנצרך לצאת לחו"ל עבור עניני הישיבה, היה שב תיכף מן המסע היישר לתלמודו, משל לא נעדר ממקומו זמן רב.

כידוע, ב'קדשים' נחשב לאחד מיחידי תקופתו. הוא הנחיל עבורנו את תורת בריסק ואת תורת רבו רבי לייב. זוהי זכיה עצומה שזכתה לה הישיבה.

תיאור שממחיש את גודל תשוקתו מחד ואת צערו על שנבצר ממנו להשקיע מירב את כוחו בלימוד בשנים מאוחרות, נכלל בהספדו של ראש הישיבה הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א בעת ההלוויה.

"רבי מרדכי", שב אז רבי מיכל לאותה שיחה, "תינה בפניי את כאבו הגדול על כך שטרדות הישיבה מונעות ממנו להקדיש את כל כולו ללימוד כפי שנהג בצעירותו. מי יכול לנחם אותי על כך?" הרהר אז בקול.

"אולי הסטייפלער? אולי הרב שך?" שאל, "אולם הם הלא לומדים כל הזמן? ומשכך, לא אתנחם נחמה שלמה".

ואז נצנץ במוחו רעיון, "הלא האדמו"ר מקלויזנבורג שהינו גאון עולם, הקים בית חולים, אסע אליו ואולי אמצא אצלו נחמה".

אמר ועשה, סר למעונו ותינה בפניו את צערו הגדול. "לניאדו - בניאדו", השיב האדמו"ר בתגובה לדברי רבי מרדכי, "שום דבר אינו שווה ללימוד דף אחד של גמרא עם רש"י ותוספות", ורבי מרדכי התקשה למצוא נחמה בדבריו.

"אתה ידעת כמה אתה מקריב", ספד לו רבי מיכל, "אף על פי כן הקרבת את עצמך, את תשוקתך הגדולה ללימוד בשביל להרבות תורה".

ואחרי הכל, מן הסתם היה מלא סיפוק מעצם מפעלו הגדול?

הרב עוזר:

"ללא ספק. הישיבה היתה משוש חייו. מרגלא בפומיה: 'אבוא לעולם האמת, אקח עמי בימיני תלמיד זה ובשמאלי תלמיד זה".

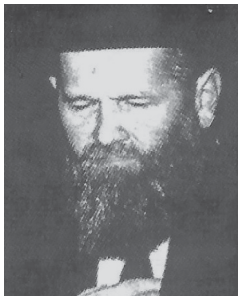

הגאון רבי לייב מאלין על הרב: הוא באמת רוצה!

בתוך כלל הקשיים שמילאו את חייו, הרי שלמראה תלמידיו הרבים שהפכו לגדולי תורה ולמרביצי תורה, המשקיעים ומוגיעים את עצמם באוהלה של תורה, התמלא נחת בל תתואר.

תדיר התרפק על כך תוך שהוא מתאר ומונה את תלמידיו הגדולים בשמותם: כיצד תלמיד זה הגיע הנה בראשית דרכו כשהוא נועל סנדלים לרגליו, כשאין לו כל הווא אמינא להישאר בלימוד - אף לא לזמן קצר.

רגעים כגון אלו הביאו לידי ביטוי את שביעות רצונו הגדולה ממפעלו הגדול שהיה למשוש חייו.

גם בענין זה באו לידי ביטוי שאיפותיו הבלתי מוגבלות. בהקשר לכך הזכיר לא פעם את אשר שח מורו ורבו רבי לייב מאלין ביחס אליו: "כולם רוצים לרצות, הוא באמת רוצה".

בכלל, דבקותו ברבי לייב היתה אצלו לחזות הכל.

לימודו באותן שנים שבהן חסה בצלו, היו למקשה אחת של התמדה ללא הפוגה.

בהקשר לכך מסופר: היה זה במהלך אחת המלחמות שניהלה ארצות הברית, שרישומה היה ניכר לאורך תקופה של כחצי שנה שבה סערה המדינה. רבי מרדכי לא ידע אז דבר וחצי דבר על המתרחש מחוץ לבית המדרש. היו אז בין חבריו שפירשו זאת כהתנהלות של חוסר הבנה בעניני העולם מצדו. רבי לייב בתגובה, גער בהם ואמר: 'טוב מאד, הוא עוד יצטרך לדעת טוב יותר מכולכם...'.

השבת בישיבה

השבת באיתרי הפכה עם השנים לסמל ולדוגמת מופת, האווירה המיוחדת שהיתה פרוסה על קרית הישיבה לאורך השבת כולה - החל מבואה ועד לצאתה, ספק אם ניתן לתארה עבור מישהו שלא זכה להתבשם ממנה.

היה זה רבי מרדכי שהשכיל לעשות את השבת עבור בני הישיבה, ליום שספוג לכל אורכו בלימוד תורה וברגשי קודש. הוא רתם לשם כך את כל יכולותיו, תוך שהוא משמש בעצמו דוגמת מופת לצורה שבה אמורה לחלוף השבת על בן תורה.

הוא החל בכך תיכף עם כניסת השבת, במסגרת השיעור שמסר בפני התלמידים בין קבלת שבת לערבית, עבור בסעודות השבת וב'עונג השבת' שלאחר סעודת הלילה - שאותן היה עושה במחיצת התלמידים, ובמהלכן מרווה אותם בדברי תורתו, וכלה בדוגמה שאותה סיפק בעצם לימודו בבית המדרש - בכל רגע פנוי לאורך השבת כולה.

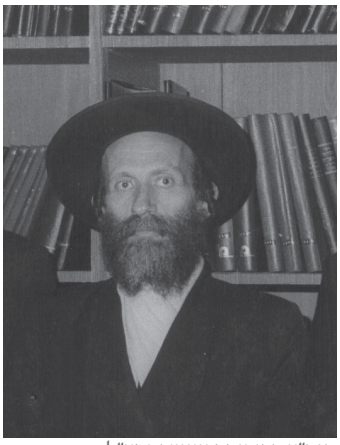
הגה"צ רבי יוסף ציינווירט זצ"ל

השבתות בישיבה הצטיינו באווירה מיוחדת. הן הפכו לחלק משמעותי בהווי הישיבה, והשהות בהן תרמה רבות לבחורים. עד כי עבור רבים הצורך לנסוע בשבת הביתה בא על חשבון הרצון לשהות בישיבה.

רבי מרדכי הצליח ליצור אווירה של רוממות בלתי רגילה, כאשר הוא מיסב עמם לשלחן השבת, והרבנית יושבת בחדר סמוך, שהחלון הקבוע בו מאפשר לה לחוש את האווירה.

מעבר לתרומה שיש בעצם נוכחותו עם הבחורים, כשהוא מעודדם לשיר משירי השבת, הוא גם מרבה לשאת בפניהם מערכות תורניות מענין הפרשה. רבים מן הדברים כונסו מאוחר יותר בספרו 'זהב מרדכי'.

מלבד נוכחותו בכל אחת משלושת הסעודות, רבי מרדכי נהג למסור שיעור בעניני הפרשה, בין הקידוש שנערך בבוקר לבין הסעודה, הכל מתוך נעימות ורוממות, שהותירו טעם טוב בנשמה.

שיעורים אלו היו מתובלים בזכרונות שנשא עמו רבי מרדכי מתקופת בחרותו, מן הימים שבהם עשה בצילם של רבי לייב ורבי אהרן.

היתה בכך תרומה רבה גם לאווירת השטייגען בישיבה, דוקא בזמנים שנחשבים לזמני רפיון.

ככלל, הוא חי מאד את הדור הצעיר, וחש היטב את הצורך להעניק להם אוירה טובה.

בנוסף, נהגה מדי שבת תורנות של אחד הרמ"ים, שתרם אף הוא תרומה נכבדת לאווירה.

במוצאי השבתות נהג להגיע לכאן הגאון רבי יוסף ציינווירט ולמסור שיחה במסגרת מלוה מלכה, והיו הדברים בבחינת יוצאים מפי כהן גדול בקדושה ובטהרה.

השיעורים הנמסרים כיום במסגרת 'מאור השבת' כשעתיים לפני כניסת השבת בימות הקיץ, ובמוצאי השבתות בימות החורף, מהווים המשך לחזונו של רבי מרדכי. זהו מחזה משובב לב, שבו נראים עשרות רבות של תלמידים, כשאליהם מצטרפים תלמידי ישיבות אחרות, הלבושים בבגדי השבת ומצפים לקבלת השבת, עוד זמן רב בטרם כניסתה.

השותפים של רבי מרדכי

ראש הישיבה הגר"א עוזר שליט"א: הן רבי שלמה והן יתר הגדולים שהישיבה זכתה בנוכחותם לאורך השנים, רבי מרדכי מצא בהם שותפים מתאימים לרומם את הבחורים.

לא אחת שמענו מפיו בהקשר לכך: 'תשמעו אותו... הוא אומר יותר טוב ממני...'. היה זה חלק בלתי נפרד מכח פירגון בלתי מצוי.

דור הראשונים עוד זכה לשמוע מדי מוצאי שבת 'חבורה' מפיו של רבי נחום פרצוביץ. רבי מרדכי הוא שהמריץ אותם ללכת בקביעות. כידוע, בין השניים שררה ידידות אמיצה".

אז והיום

"גם כיום", אומר הגר"א, "כשרבי מרדכי איננו, עדיין חופפת רוחו על הישיבה. השבתות, גם הן זוכות לאווירה מיוחדת, ולנוכחות קבועה של שניים מן הרבנים.

בכלל, אנו חווים כיום את חזרתה של הישיבה לימי הזוהר שלה, לגדולתה ותפארתה.

בהקשר לכך אומר הגאון רבי שלום גלבר שליט"א - מראשוני תלמידי הישיבה, ומן הבולטים שביניהם מזה כמעט חמישים שנה, המפאר אותה עדיין בנוכחותו ובמסירת שיעוריו - 'גדול יהיה כבוד הבית האחרון מן הראשון'.

הגאון רבי שלום גלבר בהיכל בית המדרש החדש

הוא שמלווה את הישיבה ותורם לה תרומה עצומה בעצם נוכחותו בין כתליה, חש כי מעולם לא היה מצבה כל כך מרומם.

בטבעו של עולם, דור הולך ודור בא, ועדיין זוכה הישיבה לצוות נפלא של תלמידי חכמים מובהקים ביותר, שגם מרעיפים על הבחורים חיבה גדולה.

כמובן, חלקה העיקרי של הצלחת הישיבה, נזקף לזכותם של הבחורים.

היום, כמו אז וביתר שאת, מגיעים הנה טהורי לב, מהם גם רבים בעלי כשרונות ומלאי שאיפות, המצטיינים בידיעות מקיפות.

אם שואלים במה הצטיינה הישיבה מאז ומעולם, הרי שהדבר בא לידי ביטוי ביכולתה לרומם בחורים ולהופכם לבני עליה.

גם למקומות אחרים מגיעים תיכוניסטים, אולם, המקום הטוב ביותר עבורם, הכרם המתאים לגידול המופלא של בחורים אלו, הוא איתרי.

זכינו שישררו אצלנו תנאים מצויינים ואווירה מושלמת שמצויים בה כל נימי הנפש של הרוח הישיבתית, המאפשרים לגדל כאן בני תורה ועליה מובהקים.

היכל בית המדרש החדש. חורף תשע"ט

אין זה סוד, והדברים ידועים לכל מי שמבקש להצטרף אלינו, כי ההצטרפות לישיבה, נעשית על דעת כך שהיא נקיה מהשפעות הרחוב.

המציאות מוכיחה כי מי שמשקיע את כל כוחו ומרצו בתורה, הופך כאן לבן עליה".

"מי שמספקים המחשה מצויינת לכך", אומר הגר"א, "הם אותם בוגרים רבים הפזורים בבתי המדרש די בכל אתר. חלקם תורמים את תרומתם בין כתלי הישיבה. מהם כאלו שקבעו את מגורם בקרית הישיבה. הם מהווים בשר מבשרה של הישיבה, ותורמים תרומה גדולה בעצם נוכחותם ובקשר ההדוק שלהם עם בני הישיבה.

מבחינה זו מהווה 'איתרי' מעין עיר קטנה בעלת אופי מובהק של תורה ועבודה.

האווירה הפסטוראלית שהתברכנו בה, מספקת מרגוע לנפש ומשמשת כר מתאים לגידול ולצמיחה.

זכינו והתייחדה איתרי בתכונות שנדמה, כי אינן מצויות בשום מקום אחר", משרטט ראש הישיבה הגר"א שליט"א קווים זעירים לדמותה של הישיבה, שבימים אלו מסכמת חמישים שנות פעילות מבורכת.

חמישים שנים של לימוד בעמל ובטהרת לב, שהקנו לה את מעמדה הנכבד בכותל המזרח של היכלי הישיבות.

הודעה ובקשה

ציבור בוגרי הישיבה וידידיה נקרא בזאת לשתף אותנו בכל סיפור או תמונה שברשותו מתקופת לימודיו בישיבה. אנו מלקטים מידע מתוך ניסיון להוציא לאור אי"ה ספר מקיף על מורנו ראש הישיבה זצ"ל והרבנית ע"ה, ועל תולדות הישיבה.

אם יש ברשותך תכנים שיכולים לסייע לנו, נשמח אם תשלח למשרד הישיבה באמצעות מייל, פקס, או מכתב רגיל.

פרטי התקשרות: מייל: 6733166@gmail.com / פקס: 02-6716924 / ת.ד. 10052 ירושלים

מכתבי גדולי ישראל זצ"ל

בס"ד

לתלמידי הישיבות הי"ו

לפני כשנה כשבקרתי בארץ הקדש שבתי שבת אחת בישיבת איתרי אשר בירושלם כאורח של בני הרב הגאון ר' נתן שליט"א מנהל הישיבה ופגשתי הרבה תלמידים באופן פרטי וגם הערכתי את הישיבה בכללותה והנה התרשמתי מאד מהרמה הרוחנית של הישיבה ומצאתי בה את שאהבה נפשי בחורי חמד שלומדים בתוכה וגם הרבה מראשי הישיבה מוכרים לי מזמן לכן ממליץ אני על ישיבת איתרי כמקום תורה חשוב אשר תלמידים יכולים להיעלות בה לגדולות, ובודאי שבחורים אשר בדעתייהו למיסק לארעא דישראל ללמוד תורה כדאי להם לשקול ולחשוב על ישיבת איתרי כיעד חפצם וחפץ ה' בידם יצלח בע"ה. וע"ל

בעה"ח בעל"ק כו"ד אדר תשנ"ה פה מאנס יעקב קניבסקי

[redacted] לתלמידי ולבני המדרשה, שנת השמונה הבנשמ"ה

הנה ידוע ומפורסם יקר איך הישיבות הקדושות בא"י בהנהגת הגאונים שיבת איתרי שבנולה על טהרת הקודש, והמאירי גדולו והפלאתו ואשרי פרי הגדולים, תמ"ל מלמדינו, והנה בפרוש הדרור מפל בישיבות בלתי בי יוין ערוך הכתו לשורות אל הכסף מרבמה סקות נשחורו הישיבות הנ"ל, שבהי השתרשו בהפושטים רבו ביקה הרבה שנים למיון למקבורת, ומאומנת חו"ל לעבוד תלמה והגולה. הנה עד ערבא ישיבות קטנות, תלת חיי, בפרי יבמן, משכנתיך ישרוו ישוקר טעם לטעמיו, נתיסף הרבנו מהרילב"ר תלה לקבל עול הכסף עליהם, והנה אז מנו מרקש אומבה הינרות פכל לשון פו בקשה ליתן יד ולעזרך בדין עם הגלה נפשה לשפר משאות הגלה ומעין הכתבת תלה הרבנו רמינו ומורך ימינו, וכל הדורות ומסיבים יקבלו משמרת הכבוד פלאי פלא לתשובה. ברכות נעשות ונהרין קיים ומתקיים לעבד הבר הטעמים המלבה לחתו שמרו לשם ולה. שלמה בכבוד

יעקב ישראל קניבסקי

הרב יעקב ישראל קניבסקי

[redacted]

דפי הנצחה וברכות

נר זיכרון

ביום שמחתנו לרגל יובל שנים
לישיבתנו הקד'
נזכור את מייסד הישיבה מורנו ראש הישיבה
הגאון רבי **מרדכי אליפנט** זצ"ל

ועמו רעייתו אם הישיבה
הרבנית **גולדה** ע"ה

אשר טרחו ועמלו במסירות נפש
שנים ארוכות להקים ולקיים את הישיבה
זכות הרבים עומדת לימינם לעד
כל אשר לנו - שלהם הוא!

ת.נ.צ.ב.ה

נר זיכרון

למרנן ורבנן
רבותינו ראשי הישיבה לדורותיה

מרן הגאון רבי **שמואל אויערבך** זצ"ל

הגה"צ רבי **דוד אליאך** זצ"ל

הגאון רבי **רפאל וכסלבוים** זצ"ל

הגאון רבי **אפרים זורייבין** זצ"ל

הגאון רבי **יפרח פרלמוטר** זצ"ל

הגה"צ רבי **יוסף ציינוירט** זצ"ל

הגאון רבי **משה ראם** זצ"ל

הגאון רבי **אשר זליג רובינשטיין** זצ"ל

אשר לימדו בישיבתנו הקד' עשרות בשנים,
ומכוח תורתם הגענו עד הלום.

ת.נ.צ.ב.ה

נר זיכרון

בוגרי הישיבה לדורותיה
זוכרים את ידידי הישיבה הותיקים
ה"ה

רבי **יעקב ילין** זצ"ל

רבי **אברהם בידרמן** זצ"ל

אשר טרחו, עמלו ועמדו
לצד מורנו ראש הישיבה זצ"ל
בהעמדת הישיבה בשנותיה הראשונות

ת.נ.צ.ב.ה

נר זיכרון

הרה"ח ר' **שמואל רפאל רייך**

בן הרה"ח ר' **יחזקאל** זצ"ל

ורעייתו מרת **אסתר לאה** ע"ה

בת הרה"ח ר' **יששכר** זצ"ל

מבוני ישיבת איתרי

הונצח על-ידי בני משפחתם

ת.נ.צ.ב.ה

נר זיכרון

בהתאסף ראשי עם

נזכור את ידיד הישיבה

הר"ר **יעקב וינרוט** זצ"ל

אשר דלתו היתה פתוחה

לצרכי הישיבה

ת.נ.צ.ב.ה

איתרי 50

עץ חיים היא למחזיקים בה

לידידנו היקרים והנעלים חברי הנהלת הישיבה
רבי **יצחק שכטר** שליט"א
רבי **נחום בומבך** שליט"א
רבי **משה מלובנצ'יק** שליט"א
רבי **יוסף שימל** שליט"א
שנטלו על שכמם את המשימה לקיים את ישיבתנו הקדושה
אזנם קשובה, מעשיהם אמונה
מסורים בכל ליבם ונפשם למען התורה ולומדיה

יחד עמם, שלוחה הברכה
לכל העומדים לימינם בניהול הישיבה ובפיתוחה
ולכל בני משפחותיהם שתורמים חלקם יום-יום

יהי רצון שיזכו לרוות רוב שמחה
מתוך בריאות הרחבה ונחת
"כל מי שעוסקים בצרכי ציבור באמונה,
הקדוש ברוך הוא ישלם שכרם..."

רבני הישיבה * התלמידים * אברכי הכולל * הבוגרים

איתרי 50

נגיל ונשיש בזאת התורה

ברכות מאליפות לראש משביר מוגשות בזה
לראשי הישיבה שליט"א
ולרבני הישיבה שליט"א

על מסירותם הרבה לתלמידי הישיבה
בחינוך לתורה עבודה וגמילות חסדים
שמחים אנו לעמוד לימינכם
לסייע להקים דורות ישרים מבורכים

ביום שמחת לבנו אנו מוקירים הוקרה מיוחדת
לכל התלמידים והאברכים
העמלים בתורה יומם ולילה לא ישבותו

יהי רצון שנזכה ביחד להמשיך ולעסוק בעבודת הקודש
עוד שנים רבות, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
ורוב שמחה ונחת, להגדיל תורה ולהאדירה!

החותמים ברגש
הנהלת הישיבה

איתרי 50

ותומכיה מאושר

לכבוד ידיד הישיבה הדגול
רבי **עקיבא זורייבין** הי"ו
בן הגאון רבי **אפרים זורייבין** זצ"ל
מראשי ישיבתנו הקד'

על עמידתך הנאמנה לצדה של הישיבה
בחפץ לב ובעין יפה

יה"ר שזכות הרבים תעמוד לך ולביתך,
ותזכה לשפע ברכה והצלחה
ולרוב נחת מכל יוצאי חלציך

הרב אריאב עוזר
ראש הישיבה

הרב מאיר שפיצר
מנהל רוחני

הנהלת הישיבה

איתרי 50

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

ברגשי גיל והכרת טובה הננו להביע את הערכתנו
ותודתנו העמוקה, למכובדנו היקרים שמם מפארים

רבי **בן ציון רייך** שליט"א
רבי **אפרים רייך** שליט"א
אשר נדבה רוחו להנציח את הוריהם
בארון הקודש בהיכל הישיבה.

יהי ה' עמהם ותשרה ברכה בעמלם,
יזכו לרב שמחה בביתם
ונחת מכל יוצאי חלציהם לאוי"ט

מעתירים ברכות
רבנן ותלמידיהון * הנהלת הישיבה

איתרי 50

ביום שמחת לבנו
נודה בשיר וקול תודה

לידידינו היקרים
ר' **אמנון כודר** הי"ו
ובנו הנעלה ר' **אליהו** הי"ו
העומדים בכל עת לימין הישיבה
לא חוסכים מזמנם וממרצם
לסייע בכל עניין שהישיבה זקוקה
לידיעותיהם ולמעשי ידיהם

יתן ה' ויזכו להמשיך לעמוד ולשרת
בבית הגדול הזה, ויזכו לראות דורות ישרים
מבורכים כשאיפתם הטהורה.

רבנן ותלמידיהון * הנהלת הישיבה

איתרי 50

לזכר נשמת האי גברא רבה מורינו
הרה"ג ר' **מרדכי** זצ"ל
יה"ר שזכות הישיבה ותלמידיה יעמדו לו לעולמי עד
ושהוא יהיה מליץ יושר בעדם

לכבוד כל הנהלת הישיבה ובפרט
הרה"ג ר' **אריאב עוזר** שליט"א
הרה"ג ר' **מאיר שמעון שפיצער** שליט"א

ברכתינו נתונה לכל אלו המעודדים ומחזקים
את הישיבה הק' ומקדישים מזמנם היקר למען הצלחתה,
ובפרט לידידינו
הר"ר **יצחק שכטר** שליט"א
הר"ר **נחום בומבך** שליט"א
הר"ר **משה מלובנציק** שליט"א

יה"ר שיזכו להמשיך בעבודתם הקדושה לאורך ימים ושנים
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

מרדכי שונפלד ומש'
ניו יורק

איתרי 50

אנו מלאי תודה והערכה עמוקה

לראש הישיבה, הגאון הרב **אריאב עוזר** שליט"א,
המוביל במסירות נפש את הישיבה יומם וליל,
ואמון על בנייתה והקניית אהבת התורה,
מידות ודרך ארץ לתלמידיו, שהם כבנים לו.

ולמחותנינו היקר, הרב **נחום בומבך** שליט"א,
על מסירותו ללא לאות בחכמה וביושר להחזקת
הישיבה ובנייתה, תוך דאגה לכל פרט קטן כגדול לרווחת
התלמידים והצוות.

כמו כן, תודתנו שלוחה לכל הצוות המסור - הקב"ה ישלם
שכרכם.

בברכה ובהוקרה,
משפחת קנול

איתרי 50

ISA GROUP
BUILDING TRUST SINCE 1997

במלאות יובל שנים
למקום תורה מפואר זה

נוסיף את ברכתנו לעוד שנים רבות של
העמדת דורות של תורה.

"ויהי נועם ד' אלוקינו עלינו ומעשה ידינו
כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו"

בברכת

JERUSALEM ESTATES

איתרי 50

לרגל חמישים שנות קיומה של הישיבה הקדושה ישיבת איתרי, שנים מלאות וגדושות בהרבצת תורה והעמדת תלמידי חכמים יראי ד'.

אנו קבוצת הבחורים והאברכים ממקסיקו סיטי מלאים הכרת הטוב ורגשי תודה לישיבה הקדושה ומנהליה על שפתחו לנו שעריה בעין טובה ובזה זכינו ששפר גורלנו בבית מדרש זה.

כאן המקום להביע תודתנו העמוקה לעומד בראשה כבוד ראש הישיבה הגאון הרב **אריאב עוזר** שליט"א שזכינו לקרבה גדולה ומיוחדת ממנו. שיעוריו ודרכו בלימוד המיוחדת והבהירה חרוט על נפשנו והיא אבן יסוד עבורנו.

אנו תפילה שמקום קדוש זה יגדל ויתעצם מתוך נחת ושלווה ותהי משכורתם שלימה מעם ד'.

יעקב שבות, יצחק מצליח, נסים קטן, משה קרדי, שלמה חילו, דוד אורפלי, יהושע חילו, יצחק שרביט, יהודה מאלח, דניאל עבאדי, אליהו אלפייה, עזרא חילו, יוסף קטן, דניאל לוי, משה טואשי, יצחק דיין, אברהם חוסני, יוסף חיים קורסון, חיים כהן, יצחק הררי, מרדכי שקאלו, שלמה משען, משה קטן, עזרא קטן, יצחק ענתבי.

איתרי 50

לכבוד מחותני היקר כאח לי,
איש חי רב פעלים לתורה ולומדיה
רבי **נחום בומבך** שיחי'
יו"ר הנהלת הישיבה

ברכות מקרב לב

לרגל כנס לציון חמישים שנה של תורה
יהי רצון, שתזכו להמשיך בעבודת הקודש
בהחזקת הישיבה,
ברוב נחת לאורך ימים ושנים טובות

אריה גולובנציץ

איתרי 50

זר ברכות נשגר

לישיבת איתרי המעטירה
ברשות הגאון הרב **אריאב עוזר** שליט"א

לחברי ההנהלה המסורים,
לצוות הישיבה ולתלמידיה
לרגל יום חגה-יום היקבץ בוגריה וידידיה

ישלח ד' ברכה במעשה ידיכם
להגדיל תורה ולהאדירה

מברכים עקיבא זוריבין ומשפחתו

ברכות לבביות

לרבני ישיבת איתרי המעטירה
לכבוד יובל שנים לקיומה

ברכה מיוחדת לבני עוז שיחי'
תלמיד הישיבה, שגדל להיות לתלמיד חכם,
וזוכה להמשיך לעלות ולהתעלות
בישיבה הקדושה, תפארת לכל המשפחה

שמחה ושלמה דהוקי

התודה והברכה
ליקירנו בני הישיבה היקרים

הר"ר **יהודה אלבוים** הי"ו, הר"ר **אפרים וסרמן** הי"ו
הר"ר **יונתן זורייבין** הי"ו, ה"ה **יואל ויזן** הי"ו
ה"ה **נתן זכריה** הי"ו

ולעובדי הישיבה המסורים בכל ימות השנה לישיבתנו
הר"ר **דניאל אליהו** הי"ו
הר"ר **שמואל ויכלדר** הי"ו
הר"ר **יוסף פרל** הי"ו

שידיהם רב להם בהפקת האירוע לכבוד חמישים שנה של תורה
ובהוצאת ספר זה, ואשר תרמו מזמנם וכישרונם
לטובת הישיבה בלב מלא ובנפש חפצה
יה"ר שבזכות תרומתם הייחודית למען התורה ולומדיה
יתמלאו כל משאלות ליבם לטובה בבריות גופא ונהורא מעליא
מתוך אושר ואושר כל הימים

רבנן ותלמידיהון * הנהלת הישיבה

ברכות ליום חגינו

למרנן ורבנן לראשי הישיבה שליט"א,
למורנו המשגיח שליט"א
לכל תלמידהון ולכל לחבורתא קדישתא הדין
ודי בכל אתר ואתר. מלכא דעלמא יברך:
יהי להון ולכון שלמא רבא, חנא וחסדא ורחמי
חיי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן שמיא

• • •

ברכה לראש משביר
לחברי הנהלת הישיבה ולצוות העובדים המסור
העוסקים בצרכי ציבור באמונה
הקב"ה ישלם שכרם
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם
ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות

בהוקרה, הערכה וידידות
שאול קרוסקל

איתרי 50

לראשי הישיבה,
רבני הישיבה ותלמידיה

במלאת יובל שנים
של תורה
בישיבת איתרי

בהכרת תודה

משפחת נ.

איתרי 50

ימים על ימי מלך תוסיף

לרבותי ראשי הישיבה

הגאון הגדול רבי **שלמה פישר** שליט"א

והגאון הגדול **רבי אריאב עוזר** שליט"א

מתוך הערכה והכרת תודה אין קץ לתורתם
המאירת עינים, אשר מפיה אנו חיים

יאריך ה' ימיהם בטוב על ממלכתם בהעמדת
התלמידים והרבצת התורה.

ברוך דוד שרייבר

איתרי 50

"תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם"

לכל צוות הישיבה רבנים, הנהלה,
עובדים ובעיקר התלמידים היקרים

תודה

משפחת גורדון הי"ו

לעילוי נשמות:

גילה בת טרודה • אברהם בן אפריים • עידן בן אברהם

איתרי 50

לרב **נחום בומבך** שליט"א
יו"ר הנהלת הישיבה, איש אשר רוח בו

ברכות מעומק הלב

שתצליח מאוד בפועלך למען הישיבה ובכלל
זכות הרבים תעמוד לך ולזרעך
ויהי נועם ה' עליך תמיד

בהערכה רבה ובברכת כל טוב סלה
יוסי שיף, רואה חשבון

איתרי 50

זה היום עשה ה'
נגילה ונשמחה בו

במלאת חמישים שנה של תורה בישיבת איתרי
שמחים אנו להצטרף למברכים בכל לב

ברכתנו שלוחה לרבני הישיבה שליט"א
תלמידי הישיבה ובוגריה

תזכו להמשיך לעלות ולהתעלות, להמשיך לגדל עדרים של
תורה עד ביאת גואל צדק, בב"א.

צוות עינית

einit
שומרים על העיניים שלך

איתרי 50

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

שאו ברכה מאת ה'

לכבוד יובל שנים לישיבת איתרי המעטירה
שלוחה הברכה
לרבני הישיבה, תלמידיה ובוגריה

ברכה מיוחדת ליו"ר הנהלת הישיבה
הרב **נחום בומבך** שליט"א

יהי ה' עמכם בכל מעשי ידיכם,
תזכו להמשיך ולהגדיל תורה ולהאדירה

כעתירת,
יצחק שטלברג
וצוות הנהלת ועובדי משרד "ליאון אורליצקי רואי חשבון - ירושלים"

ברכת ידידות

לידידי היקר
רבי **יוסף שימל** הי"ו
הנושא בעול עם חבריו באמת

ידידך,
יחזקאל נייס

במלאת יובל שנים

ישאו ברכה
כל באי המקום הגדול הזה

ובראשם
רבני הישיבה שליט"א
וידידי היקר והנעלה
הרב **נחום בומבך** הי"ו

ימשיך המעיין לנבוע
והאילנות יפרחו לתפארת

ב.פ.

איתרי 50

בהוקרה ובכבוד

לראשי הישיבה, המשגיח,
הרמי"ם וחברי ההנהלה
המכהנים כיום בישיבה ונושאים בעול

ולכבוד ראשי הישיבה,
הרמי"ם והמנהלים
בשנים שזכיתי להסתופף וללמוד בישיבה
ובמיוחד למייסד הישיבה
הגאון **רבי מרדכי אליפנט** זצ"ל
הגאון **רבי שמואל אויערבאך** זצ"ל
הגאון **רבי שלמה פישר** שליט"א
הגאון **רבי יצחק ברטלר** שליט"א

זאב וידידה פולק ומשפ'

לרגל שנת היובל לישיבתנו הקד'

לעילוי נשמת
הגאון **רבי מרדכי אליפנט** זצ"ל
והרבנית ע"ה

ברכת ידידות
לחברי ההנהלה היקרים
הר"ר **נחום בומבך** הי"ו
הר"ר **משה מלובנצ'יק** הי"ו
הר"ר **יצחק שכטר** הי"ו

יהי רצון שתמשיכו את מפעלו הגדול של הרב
זצ"ל ותצליחו בכל מעשה ידיכם

דוד פורטוביץ

הכרת הטוב

לראשי הישיבה שליט"א

הצלחתו של בני נ"י
נזקפת להשקעה הגדולה שלכם

משפחת ק.

איתרי 50

ברכות עד בלי די

לראש הישיבה
הגאון רבי **שלמה פישר** שליט"א

ולמעלת כבוד ידידנו אהוב לבריות
הר"ר **יוסף שימל** שליט"א
הפועל ללא לאות למען עמלי התורה
בישיבה הקד' ולהצלחתם

המברכים בלב אוהב
אבי ויעל רוזנווסר

וראה בטוב ירושלים

טנא ברכות
לישיבת איתרי המעטירה
מרנן ותלמידיהון
לכבוד חמישים שנה של תורה
שתזכו להגדיל תורה ולהאדירה

ברכה מיוחדת להנהלת הישיבה

שתזכו להמשיך לדאוג לרווחת התלמידים
בחן וביופי

כעתירת
שמואל רוטנברג

בהודאה רבה

לכל רבני הישיבה שליט"א
ובפרט לראש הישיבה
הרב **אריאב עוזר** שליט"א
ולמשגיח הרב **מאיר שפיצר** שליט"א

על שהם בונים מקום תורה
המשקה למי שחשקה נפשו בתורה,
ותומכים יום-יום לסייע לאלו השואפים
לעלות ביראת שמים ובעבודת ה'.

בהוקרה רבה
משפחת רייכמאן

אשרינו שזכינו לכך

אשרינו שזכינו להיות בין העשרה ראשונים
אשרינו שזכינו ללמוד בחברותא
עם ראש הישיבה זצ"ל ולינוק מתורתו יומם ולילה
אשרינו שזכינו לראות את הישיבה בתפארתה
לאחר יובל שנים

אשריכם תלמידי הישיבה ובוגריה
שזכיתם ללמוד במקום תורה כה חשוב
אשריכם תלמידי הישיבה
שזכיתם לראשי ישיבה גדולי תורה שכאלו

בברכה ובהוקרה רבה
יצחק שקופ, שיקגו

ברכות מקרב לב

לרבני הישיבה שליט"א

איש בשמו יבורך

ברכה מיוחדת לבננו היקר

שאול נ"י

שיזכה במהרה לבנות בית נאמן בישראל

משפחת רחמני

ברכות לכבוד מורנו ורבנו

הגאון הגדול הרב **אריאב עוזר** שליט"א

מתוך הכרת הטוב והערכה
על מסירות נפשו בהעמדת תלמידים
ובהרבצת תורה מתוך מידות נפלאות
ועל העצה והתושיה שאנו נהנים ממנו
על כל צעד ושעל

יהי רצון שתמשיך הישיבה לשגשג
ולהוציא תלמידים הספונים באוהלה של תורה
ואור תורתו יוסיף להאיר בכל קצוות תבל

כעתירת
בנימין ומוריה אקשטיין

תשית לראשו עטרת פז

לאבינו מורינו הנערץ
הרה"ג ר' **יצחק שכטר** שליט"א

ממיסדי וממקימי הישיבה הקדושה ומגדולי מעתיקי השמועה של הרב זצ"ל הבריח
התיכון המקשר בין דור "ראשיתך מצער" לבין דור "אחריתך ישגא מאד" נושא
בגאון את עול הישיבה ברוחניות ובגשמיות כשאיפתו של ראש הישיבה זצ"ל

ואיתו עמו מנשים באהל תבורך אמנו היקרה
מרת **אסתר** תחי'
עזר כנגדו בכל ענייני הישיבה.

זכות התורה ולומדיה יעמדו להם
לברכה והצלחה בכל מילי דמיטב

מברכים בהערכה רבה
הילדים

איתרי 50

ברכות מרובות לישיבת **"איתרי"**
במלאות 50 שנה ליסוד הישיבה

לזכר מורינו ורבינו מרן ראש הישיבה
הרה"ג **רבי מרדכי אליפנט** זצוק"ל
ורעיתו הרבנית **גולדה** ע"ה
אשר זכינו לינוק מתורתו ומשיעוריו הנפלאים.

ולמרנן ורבנן ראשי הישיבה שליט"א
ולכל תלמידי ובוגרי הישיבה מקדמא דנא

יהי רצון שתראו ברכה בעמלכם,
ותצליחו בכל מעשי ידיכם להגדיל תורה ולהאדירה.

בכבוד רב, בוגר הישיבה
הרב יעקב בצרי, מנהל

סוכת דוד
SUCATH DAVID
תלמוד תורה

איתרי 50

לכבוד רבני הישיבה ותלמידיה

ביום שמחתכם נכיר תודה

על חינוך למופת לתורה ולתפילה

יהי רצון שתמשיכו את מפעלם הגדול
של דורות ראשונים.

מברכים בכל לב
שירן פרופילים דקורטיביים בע"מ

שירן
פרופילים דקורטיביים בע"מ

כסא דברכתא

למעלת כבוד רבותינו ראשי הישיבה שליט"א, אשר זכינו בנעורינו לשתות מבאר תורתם,
בשיעוריהם המתוקים והנפלאים. הם אשר העמידונו בקרן אורה והחדירו בנו, ללא לאות, כאב לבן,
את אהבת התורה ושקידתה, את דרכי לימודה והשקפתה.
דמות דיוקנם עומדת תמיד מול עינינו, להיות בבחינת טופח על מנת להטפיח הלאה,
גם לבני ביתנו ולתלמידינו, מאשר ספגנו מאת רבותינו שליט"א.

ברכת ישר כח למעלת רבותינו הגאונים מעתיקי השמועה
רבי יצחק ברטלר שליט"א - רבי שלמה פישר שליט"א - רבי שמחה שיף שליט"א.
יהי רצון, שימשיכו עוד רבות בשנים בהעמדת תלמידים רבים מתוך בריאות, אושר ושמחה.
הברכה לידיד נעורינו ראש הישיבה הרה"ג רבי **אריאב עוזר** שליט"א אשר כבר בעת שבתנו יחדיו
בין כותלי בית המדרש פקיע שמיה. וכבר אז זכינו ליהנות מפירות תורתו והנהגותיו התרומיות.
יהי רצון שימשיך להרים את קרן הישיבה ולהעמיד תלמידים הרבה, מתוך נחת ובריאות.

מכירים אנו טובה גדולה, למקים עולה של תורה,
מורינו ורבינו ראש הישיבה הרב הגאון רבי מרדכי אלפנט זצ"ל,
ורעייתו הרבנית הצדקנית ע"ה
אשר תודות למסירותם הוקם בית היוצר הזה, בית שמגדלים בו תורה . ואשר דאגו ללא לאות
לבנין הישיבה והחזקתה, ולא החסירו דבר, הן ברוחניות והן בגשמיות, למען יעמדו,
מבית גדול זה, תלמידי חכמים מובהקים.
מתוך שאיפתו של מורינו ראש הישיבה זצ"ל לרומם את תלמידיה, העמיד בה את מיטב הרבנים,
דמויות הוד, אשר נטעו בנו אהבת התורה ויראת שמים.

זכינו בשנות לימודינו לקבל עוד תורה בישיבה הקדושה מרבותינו הגדולים, מתווי דרכינו
הגאונים רבי מיכל זילבר שליט"א, רבי נתן קמנצקי שליט"א רבי חיים ברנד שליט"א,
רבי חנוך פרידמן שליט"א והמשגיחים רבי יואל שוורץ שליט"א, ולהבחל"ח רבי דוד
צבי אליאך זצ"ל ורבי יוסף צנווערט זצ"ל.
תפילתנו, שבית גדול זה, יעמיד עוד דורות רבים של לומדי תורה ותלמידי חכמים. ויזכו העומדים
בראשו להעתיק השמועה הלאה, להגדיל תורה ולהאדירה.

בברכת התורה, **משפחת אשכנזי (שלמה - אברהם - יצחק - יהודה)**
שנים תשלו - תשמו

ברכת הבנים

לאבינו מורנו שליט"א
יו"ר הנהלת הישיבה
ולאמנו היקרה תחי'
במלאת יובל שנים לישיבתנו הקד'

את רגשי שמחתנו נצרף בתפילה
מי ששיכן שמו בבית הגדול
הוא ישלח ברכה והצלחה בבית הזה
ובכל מעשה ידיכם

מאחלים
אבי וחגי בומבך

במלאת יובל שנים של תורה

בישיבת איתרי המעטירה

ברכות לבביות
לידידי היקר
המסור בלב ונפש להצלחת הישיבה
רבי **נחום בומבך** הי"ו
עלה והצלח במעשיך
והקב"ה ישלם שכרך בכפל כפליים

ידידך
א.א.

איתרי 50

במלאת יובל שנים
לישיבתנו הקדושה

נשגר ברכות לרבותינו שליט"א

המנווטים ומנחים את הספינה

עשרות בשנים במסירות ואהבה

בהמשך העשייה והעמדת התלמידים

תבורכו מפי עליון

האחים אליהו ומיכאל אטיאס

איתרי 50

וכל אשר יעשה יצליח

למעלת כבוד ידידנו ידיד ד' וידיד כל בית ישראל
העוסק תדיר עבור טובת בני הישיבה ובוגריה

הרב **יוסף שימל** שליט"א

ישא ברכה מאת ד' ויזכה להמשיך
בפעולותיו הרבות למען הגדלת תורה
מתוך הרחבת בדעת בבריות גופא ונהורא מעליא
הצלחה וכל טוב אכי"ר
כעתירת דוד נחמה הי"ו

מאפית® נחמה
Since 1910

איתרי 50

לידידי היקר
איש רודף צדקה וחסד
הרב **נחום בומבך** הי"ו

ברכות מעומק הלב

ויה"ר שיקויים בך מקרא שכתוב
"רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד"

מאחל
ג.ח.

ברכות עד בלי די

לישיבת איתרי המעטירה

ולחבר הועד המנהל הנודע בשמו הטוב

הרב **משה מלובנצ'יק** שליט"א

הפועל במרץ לקיום הישיבה ושגשוגה

לרגל כינוס היובל לציון 50 שנה לישיבה

המשיכו לשאת בגאון את דגל התורה ברוח
המיוחדת של הישיבה עד ביאת גואל צדק

המברך בלב אוהב

משה גיל-עד

משה
גיל-עד
סוכנות לביטוח בע"מ
מורשים ותתמים לביטוח
רח' העליה 45 , תל אביב 66041
טל. 03-6392929 פקס. 03-6392216
דוא"ל. gil_ad5@walla.com

לידידינו היקרים והנעלים
חברי ההנהלה

המסורים בכל ליבם למען ישיבתנו הקד'

יה"ר שיזכו לראות אך טוב וחסד
כל הימים.

י.ד.
ירושלים

ברכות לראש משביר

לרבני הישיבה שליט"א
אברכיה, תלמידיה ובוגריה

יהי רצון שהישיבה תמשיך להעמיד
תלמידים הרבה, אוהבי ה' יראי אלוקים

הראל זכריה

לרפו"ש: מרים בת ברכה, רחל בת נור, יפת בן ג'מילה.
להצלחה: אביחי בן מרים, דורית בת רחל, הראל בן דורית, מעיין בת אפרת, תהל בת מעיין, חן בת מעיין.
לזיווג הגון: נתן בן דורית.

איתרי 50

לראשי הישיבה ורבניה בעבר ובהווה

לעילוי נשמת מורנו ראש הישיבה
הגאון **ר' מרדכי אליפנט** והרבנית
למנהלי הישיבה ולחברי הועד המנהל
ולעובדיה המסורים,

תודה על העבר
וברכה גדולה לעתיד

שתזכו להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה
ולהעמיד תלמידים הרבה לאהבת תורה
ויראת שמים טהורה .

מאחלים בברכה:
האחים חיימסון
אליעזר ליפא, יוסף שאול, חיים דוב, ואברהם צבי,

איתרי 50

לאבינו היקר
העושה ימים ולילות למען הישיבה הקדושה,
להגדילה ולהעמידה בשאיפתם הטהורה
של ראשיה ומייסדיה,
והכל במסירות ובצנעה שלא על מנת לקבל פרס.
ולאמנו היקרה,
העומדת לימינו בכל עת וזמן.

ברכות לציון חמישים שנה של תורה בישיבה הקדושה

ויהי נועם ה' אלוקינו עליכם,
ומעשה ידיכם יכונן.
וזכות התורה ולומדיה תעמוד לכם לעד.

בהערכה ובהערצה,
הילדים והנכדים האוהבים
משפחות מלובנצ'יק, מרק ומינצר.

ברכות מאליפות

לרבותינו ראשי הישיבה
לדורותיה

שתמשיכו להעמיד תלמידים
עוסקים בתורה ובמצוות

משה מיטלמן

לראש הישיבה שליט"א
ולידידנו היקר **מורנו המשגיח** שליט"א

אנו מאחלים המשך הצלחה בתורה,
ובהעמדת תלמידים כפי שאתם עושים
בצורה נפלאה

חיים צבי סנטר ומשפחתו

ברכות מקרב לב

למרנן ורבנן שליט"א
לתלמידי הישיבה לדורותיה
"רק חזק ואמץ!"

להנהלת הישיבה יח'
ראו ברכה בעמלכם
והמשיכו במעשיכם המיוחדים

שגיא פוגלר

צרור ברכות
מעומק לב

לרבני הישיבה שליט"א
לידידַי חברי הנהלת הישיבה

הנושאים בעול בכל ימות השנה
לרגל יובל שנים לבית הגדול הזה

יתן ה' ותמשיכו עוד רבות בשנים
לנווט את הספינה בבטחה ובהשקט
בבריאות והרבה נחת דקדושה
עלו והצליחו!

אריה פוקסברומר

איתרי 50

לרבני הישיבה
והתלמידים היקרים

ברכות מעומק הלב

שנזכה להמשיך
לעמוד לצדכם בנאמנות

יוסי פרל

ישא ברכה מאת ה'

שלוחה בזאת ברכתי
למרנן ורבנן שליט"א
ולידידי היקרים
אני מעש הפועלים בכל עת
להגדיל כבוד תורה ולומדיה

במלאות יובל שנים
לבית הגדול והנעלה -
ישיבת איתרי

יהושע סלפוי

לרבותינו ראשי הישיבה שליט"א
ולידידי היקרים
חברי ההנהלה
איש בשמו יבורך

ברכות לבביות

במלאות יובל שנים לישיבתנו הקדושה
עלו והצליחו
והמשיכו בפריחתכם הנפלאה

צבי רייך

"עליהם תבוא ברכת טוב"

במלאות חמישים שנה של תורה
לישיבת "איתרי" המעטירה

ברכות לרבני הישיבה שליט"א
ולכל בני הישיבה לדורותיה

יברכם ה' מציון
ויראו בטוב ירושלים כל ימי חייהם

י.ב.

"תקדמנו ברכות טוב"

ברכות לשנת היובל
שלוחות מקרב לב

לרבני הישיבה שליט"א
לחברי ההנהלה
ולכל בני הישיבה

עלו והצליחו בדרך העולה בית א-ל

בנימין חוקת

LEIBISH & Co.
Fancy Color Diamonds

למעלת כבוד הרב אהוב לבריות
הפועל ללא לאות למען עמלי התורה
בישיבה הקד' ולהצלחתם

ה"ה **נחום בומבך** הי"ו

יזכהו הקב"ה לכל מילי דמיטב
בבריאות גופא ונהורא מעליא
אריכות ימים ושנים
ברכה הצלחה ונחת אכי"ר

המברך בלב אוהב
לייביש פולנאור

וירז'בינסקי יעקב
יועץ מס מוסמך

ברכות מעומקא דליבא

לישיבת איתרי המעטירה

בוגריה, תלמידיה, רבני הישיבה
וחברי ההנהלה

קבלו ברכתנו במלאת יובל שנים
ולכבוד כנס הבוגרים

יהי רצון שתמשיכו לגדל עדרים
של תלמידים עמלים בתורה ובמצוות

בברכה,
יעקב וירז'בינסקי

אוי מה היה לנו

אבלים וכואבים את פטירתו האי גברא רבה
הגאון רבי **נתן קמינצקי** זצ"ל
ממייסדי וראשי ישיבתנו הקד'

יחד עם מורנו ראש הישיבה זצ"ל
הקים עולה של תורה, טרח וסייע רבות
בהעמדת הישיבה בשנותיה הראשונות,
היה מסור לתלמידי הישיבה ובוגריה.

נלב"ע ביום ש"ק פרשת נשא,
ערב חג השבועות זמן מתן תורתנו

נשגר כוס תנחומים לאלמנתו הדגולה
הרבנית **שולמית** תחי' ולכל בני המשפחה

ראשי הישיבה הנהלת הישיבה
בוגרי הישיבה לדורותיה

ת.נ.צ.ב.ה